

Õpilasleht

Toimetuse ja tallituse aadress: Ulikooli tän. nr. 21, Tartu.
Kirjade aadress: „Õpilasleht“, Tartu. — Postkast 8.
Tallituse tel. 80.

Väikugu teras ja raiugu raud, —
mehi ei kohula surm ega haud!

Tänast lehte 12 külge.

Ilmub igal laupäeval kogu
kooliaasta.

NR. 1. LAUPÄEV, 8. OKTOOBER 1932 I AASTAK.

Tellimishind postiga:

1 kuu . . . 20 senti	3 kuud . . . 50 senti
2 " . . . 40 "	6 " . . . 1 kr.,
aastakäik	Kr. 1,50

Oma häääl.

Meil on kümneid kõiksuguseid trükitud ja käsikirjaliselt paljundatud ajakirju ja lehekesi mitmelt-mitmelt alalt. Kuid tänini puudus niisugune leht, mis looks ühenduse kõigi nende liikumiste vahel ja oleks hinnalt kõigile kättesaadav. Selleks tahab olla teile nüüd „Õpilasleht“. Ta tahab olla teile umbes teievanuseks lõbusaks seltsiliseks, rõõmsaks töökaaslaseks, innustajaks õilsaile tegudele.

„Õpilasleht“ sisaldab toredaid naljajutte, põnevaid romaane ja reisiseiklusi, päevakaju, vesteid tehnikakultuurist, kirjutisi raadiost, õhuasjanduse, spordi, filmi, kunsti, kirjanduse, noorte ühistegevuse, poist ja tütar-

laste käsitöö üle, toob teateid suurmeeste elust jne.

Lugejail on võimaldatud aktiivne osavõtt iga osakonna tööst. Kui mõne osakonna toimetuse asub teises linnas, nagu näit. „Noorte õhuasjandus“, mida toimetab Tallinna õhuasjanduse ühing, siis tuleb pöörduda otse selle toimetuse poole kõigi soovivalduste ja küsimustega, mis lugejaid huvitavad. (Aadr.: R. Vienberg, Tallinna, Rahukohtu tän. 1. Tallinna õhuasjanduse ühing)

Kõik muu kirjavahetus ja kaastöö tuleb aadressida: „Õpilasleht“ toimetusele, Tartu, postkast 8.

Kasvatame tugevaks ja teo-

võimsaks oma aatelised õpilaskoondised — Noorte Punase Risti, noorkotkad-kodutütred, skaudid-gaidid, lootusringid j. m. Neile kõigile on avatud „Õpilasleht“ veerud. Toimetuse.

Kuulutuste hinnad:

Kuulutuse küljel 5 senti m/m., lehe ees 10 s. m/m. Tekstis 12 s. m/m. Tekstis teksti kirjaga 15 senti m/m. ühe veeru laiusest.

Kuulutuste vastuvõtm. kesknäd. kl. 3-ni

Krokodillipisarad.

Aidake nutta!

Kindel mees.

Vajame meest, olgu ta noor või vana, ülem või alam, keda võime täielikult usaldada, kes seisab omal kohal, kui muud nõrkevad; kes on truu ja kindel sõbrana, aus ja kartmatu nõuandjana, õiglane ja suurmeelne vastasena; — sellise

mehe poole tõstame oma pilgu kul „kaljule kesk merd“.

H. Stanley.

Alpimägi.

Täitsa õige, Luther on suur mees, suur mõistmises, julguses, armastuses ja puhtuses — üks väärikamaid ja meeldiva-

maid mehi. Teda ei saa võrrelda raiutud kivisambaga, vaid Alpimäega: — lihtne, aus, kin-

del, ilma mingi suuruse nõudluseta. Tal on muud eesmärke kui vaid teeselda suurust; samuti kui granliitmägi, mis kerkib kõrgele taeva poole, mille koopais ja lõhandikes on lätteid ja haljaid orge täis ilusaid lilli, on temagi sügavikes elavat elu. Th. Carlyle.

Välja lõigata.

«ÕPILASLEHE» TALITUSELE TARTU, PK. 8

Tellin «Õpilaslehte» _____ kuu päale, alates _____

Tellimise hinna Kr. _____ saadan posti teel
saadan siinjuures postmarkides

Tellija aadress: _____

Nimi _____
(Palutakse selgelt kirjutada)

„Õpilasleht“ tellimise hinnad:

1 kuu 20 senti	3 kuud 50 senti
2 " 40 "	6 " 1 kroon
Aastakäik 9—9½ kuud Kr. 1.50	

Tallinna XII l. algk. j. k.
ÜLDÕPETUSE RÜHMIKU seeria
„Loodus ja jaimene“
toimetanud M. Nurmik

„KEVAD“, „SUVI“,
„SÜGIS“ ja „TALV“
teevad noortele looduse igal aasta-
ajal huvitavaks ja e. ilusaks ja
sisurikkaks.
Iga raamat 96 lk. Hind br. 75 s.

„SAAGU VALGUS“
jutustab noortele tehnikakultuurist
ja kujutab leiutiste ahetat valguse
alal lõkkest moodsa elektrivalguseni.
64 lk. Hind br. 50 s.

„TULI JA RATTAD I“
Leiutiste ajalugu juttuüdes.
110 lk. Hind br. 1 kr.
II osa ilmub lähemal ajal.
K. K./ü. „Töökool“ Tallinnas.

Siklisõit

Jaan Rebase naljatutt.

Autori loonistised. - -

1. Tahaks kihutada läbi ilmamaa.

Lugu sündis Kitsekülas. Kitseküla asus päalinna mineva suurtee ääres, säääl, kus suurteelt harutee pööris veski poole. Linnamineva tee ääres küla majade rida ulatas teeni, kuna haruteest maju lahutas männitukk.

Kitseküla oli kerkinud talude maadele ja aja jooksul olid talud ise ka jäänud küla sisse.

Oma nime oli Kitseküla saanud sellest, et tema esimesed elanikud — käsitöölised ja vallalised inimesed — pidasid piimaloomadeks rohkesti kitsekesi. Pärastpoole olles jõukamaks saanud hakkasid nad pidama lehma, ja harva oli veel kuskil kitse näha; Kitseküla nimi aga jäi külale siiski põlisesse parandusseks.

Kitseküla suurenemisega tekkis küla teisel pool uus tee, mis ühendas suurt teed linnaga. Küla oli seega piiratud maanteed kolmnurgaga, mille suurteed ühendas küla kaaluvama ühe küla ja teise, et selle suure kolmnurga kolm nurka küla paisumisega olid kujunenud ümmarguseks, siis oleks võinud küla ümber majast majasse joone tõmmata saada kaamuna sarnase piklik-ümmarguse ringjoone, mille teravam tipp oli veskipool otsas ja tõmbim suurteeäärsel küljel.

Suurteepoolne külaesine oli Kitseküla laste armsamaid mängukohti. Mitte seepärast, et säääl oleks olnud mängimiseks rohkem ruumi, vaid säääl sai näha ja kuulda alati uudiseid. Säääl olid Kitseküla tähtsamad asutised: pood, piimakoda, sepapada ja muud tarvilikumad ettevõtted, kuhu ümbruskonna rahval alati asja oli. Seni kui külamees sees asja ajas, ronisid lapsed vankreil ja hobuseil, mis väikestele pakkus suurt lõbu. Pääle selle oli suurteel alati möödasõitjaid, keda vaadelda või kellega vahest võidu sai joosta. Lühidalt — säälpool küla serval oli loota kõige enam uudisjuhtumeid ja seepärast lapsed kogunesidki sinna. Sest pidi olema valmis igaks juhuks, et ei jääks midagi nägemata ega kuulmata.

Suurteel sõitis vahest ka mõni auto Kitsekülast mööda; siis oli laste rõõm eriliselt suur ja poisid jooksid sõidukile hulk maad järele. Neil kordadel oli lastel pärast palju rääkida, mis keegi auto juures erilist näinud.

Kuid oli aegu, kus ei olnud näha ega kuulda midagi huvitavat. Siis Kitseküla lapsed pidasid suurteel ja selle ääres pillerkaarti või mängisid majade juures kõnnik. Säääl oli siis kilkamist nii et männik

rökkas ja mänguhelin kostis möödasõitjaile juba eemalt kõrvu.

Harilikult mängiti mitmes rühmas ja poistel ja plikadel olid oma erimängud.

Ühe suvise pühapäeva hommikupoolel Kitseküla lapsed olid jälle suurtee ääres hulganegi koos. Nad olid koondunud küla männikupoolsemasse nurka, mis oli ühtlasi linnapoolsem. Täna lastel nähtavasti ei olnud harilikku lopsakat mänguhoogu, vaid ainult mõned plikad tegid keksimängu, hüpates vahest ühel, vahest jälle mõlemal jalal. Poisid aga ajasid juttu, ühed nõjades maja seinte ja aedade najale, teised seistes nende ees. Nähtavasti nad ootasid kedagi, sest nad piilusid sageli männikutuka poole, mille taha suurtee pööris ja vaataja silmist kadus. Ajuti mõni poiss jooksis suurteele, sihtis piki teed linna poole ja silkas siis jälle teiste juure.

Puusepp Puraski kuuri sein ääres, mis oli küla männikupoolsemas nurgas, seisis sagar poisse. Jutt oli autodest, mis tavalisest osutus kõigile huvitavaimaks jutuaimeks. Vaieldi parajasti selle üle, mis on kõige kiirem: kas auto, mootorratas või sikkel. Nähtavasti ei jõutudki ses küsimuses ühisele veendumusele, sest vaidlus lõppes suures ägeduses. Sellejärele vaigiti ja mõni nuuskas pihku nina. Siis silmitseti asjatundlikult männikupoolset teed, kust aga polnud midagi näha ega kuulda. Näis nagu oleks jutulõng katkenud. Viimaks peenike hääleke lõpetas vaikuse:

„Kui kasvan suureks, siis isa ostab mulle niisuguse sikli nagu on Metsa Eedil.“

Rääkija oli väike poisipõnn Juku, puusepp Puraski poeg.

Kõik vaatasid Juku poole, kellele endalegi öeldud sõnad näisid veidi uskumatud. Ta punastas kõrvuni.

Juku väljendus oli teistele nähtavasti täieliseks ootamatuseks, seepärast vaadeldi teda tükk aega tummalt. Siis Kõrkjas-Mikk küsis Jukult:

„Mis sa teed sikliga?“ Ise Mikk sügas kõrvatagust.

„Hakkan sõitma,“ vastas Juku ja lasi jalakannal ringi.

Juku väljakutsuv, kiitlev avaldus ei meeldinud suurematele poistele.

„Sinusugune kilk ei kasvagi suureks,“ ütles Pajo Ago, üks suuremaist poistest, pilklikult muiates.

„Ikka kasvan — isa ise ütles,“ sähvas Juku vastu. Juku oli küll kasvult väike, aga sõnakas ja kange vaidlema.

„Mis see sinu isagi suur on — väevalt

ulatub täie mehe võõni...“ lausus Ago teist mõnitades.

Kõik päältkuulajad puhkesid laginal naerma, sest Ago isa oli pikemaid mehi kogu ümbruses, kuna Juku isa oli tõepoolest selle vastand: üsna väheldane mehike.

Jukul näis olevat piinlik, kuuldes Ago sõnu ja ta pugest teiste laste selja taha. Tekkis pilguks üldine vaikus, kuni Kuuse Endu katkestas selle:

„Mul polegi tarvis, et isa ostab; teenin ise raha ja võin osta mitu siklit.“

Kuuse Endut teised poisid tundsid küll kui hoopeljat poissi, aga see, mis ta praegu ütles, näis teistele olevat liig ja ärritas neid.

„Mis nüüd sind rääkida,“ osatas Ago teda narrides, „sa osta juba kohe tõldauto — mis see tähendab sinule, rikkale mehele.“

„Kui tahan, ostan ka auto,“ suurustas Endu.

„Ära nii palju kelgi! Niisama hästi kui sina, võime igaüks osta autod,“ rääkis Ago pahaselt, heitis käega ning pööris seljaga Endu poole. Teised vaatlesid kahjurõõmsalt, kuni üks põrisev poisi hääl nende tähelepanu omale tõmbas:

„Ago, noh, las' Endu räägib. Miks tema ei või autosid osta? Muidugi võib, mitu autot ja siklit võib osta — sega neid kas või jalaga!“

„Kuule Endu, sina pane va Keigats-Mihkli puutelgedega vankrile veidike püsirohtu rummu sisse, küll näed, kuidas hakkab paukuma ja edasi kihutama ning auto ongi käes.“

Rääkija oli Tuiam-Prits, tedretähelise näoga, harjasjuukseline turjakas poiss, kes alati lobises, teisi narris ja igasugu tempudele oli esimene mees.

Teised poisid puhkesid kooris naerma, sest juba ainult Keigats-Mihkli nime nimetamine sünnitas lastele igakord nalja.

Olles eluaegne joomar, Mihkel ei hoolinud oma maalapikese harimisest ega majapidamise korrashoidmisest. Seepärast olid Mihkil tööd ja tööriistad ripakil. Ta igivana, lugemata kordi murdunud ja jälle kuidagi kokku lipitud-lapitud puutelgedega ja puuratastega ainuke vanker, millega Mihkel sõitis kirikugigi, oli saanud terve kihelkonna naeruajaks. Mihklit see muidugi ei pahandanud, vaid teiste nägutamised meeldisidki veel, sest Keigats-Mihkel oli ühtlasi Kitseküla ja ümbruse suurimaid vigurimehi.

Pritsu pilkamisele Mihkli vankriga ja teiste poiste naerule Endu ei leidnud kohast vastust, seepärast ta eemaldus. Ka teised jäid vait ja ühiselt piiluti männiku poole teele. Kuid ka seekord ei olnud sääält näha midagi. See näis äratavat vaatajais pettumust, sest piiluti kordavalt uuesti ja mõned jooksid teele, et paremini näha, aga selgi ei olnud tagajärgi. Olles jälle kogunenud kuuri juure sagnarasse Süsta Kusta lausus Ago poole pöördes:

„Ei tea, kui palju maksab sikkel?“ Ja ilma et oleks oodanud Ago arvamist, rääkis edasi: „Küll aga kihutaks sellega, nii et...!“

„Sa arvad selle niisama olevat nagu hobusega ajada — istu peale ja tapa tagant. Bensiin maksab raha; bensiinita sikkel ei nihku paigastki,“ õpetas Ago.

„Kui on sikkel, küll siis saab bensiini-

nigi," vaidles Mikk, Kõrkjarätsepa poeg, keskmise kasvuga ja kindla sõnaga poiss. Mõteldes silmapilgu, Mikk jätkas poolendamisi: „Oleks aga minul niisugune sõiduk, küll siis lennutaksin, nii et rattad ei puutuks maha...“

„Igaüks lennutaks! Kes ei lennutaks, kui aga oleks, millega lennutada! Aga see „oleks“ on paha mees,“ rääkis Ago iseteadvalt ja jäi mõttesse.

Jutt katkes ja teisedki poisid jäid kaugusse vahtides mõttesse. Vist nende kõikide kujutelu valdas igale meeldiv mõte: kihutada mootorsõidukiga tuhattuisku, kas või maailma otsani. Esimesena sellest nõiduslikust mõttest ärkas Ago, kes katkestas vaikuse, sõnades Jukule: „Mine vaata, kas tuleb!“

Kästäv jooksis kärvesti teele, vaatas männiku poole, raputas pääd ja hüüdis teiste juure tagasi joostes: „Pole näha ühti!“

See teade ei rahuldanud teisi ja nad vaatasid umbusalduse ja pettumusega Juku poole.

„Siit ei näe; oot' ma jooksen ise männikunukile vaatama,“ sõnas Mikk ja pistis jooksma männiku sihis.

Mikk ei saanud veel pooltki maad joosta, kui männiku tagant tuli kuuldavale mootori müdin. Alul katkendiliselt, siis aga järjest selgemini.

Samal hetkel Mikk keeris kannalt ümber ja mütsiga õhus keerutades märku andes kisendas: „Poisid, tuleb!“ Ise aga hakkas kõigest jõust jooksma tagasi küla poole.

Mikul polekski olnud tarvis teatada sikli tulekust teistele, sest mootori müdinat olid teisedki lapsed kuulnud Mikuga ühel ajal.

Nagu elektrisäde läbistas lapsi, eriti poisse. Ainsa silmapilguga kõik olid rutanud maanteele ja hulk uudishimulisi silmi kiindus männikutuka poolt tulevatele teele.

Säält nüüd sikkul tuligi välja ja kihutas kiiruga küla poole. Kui sikkul laste lähedale jõudis, hakkasid need karjuma: „Hurraaa!“ — nii kuidas keegi vähegi jaksas. Mõõdukes siklijuht naeratades noogutas laste poole. Need jooksid siis kõigest jõust siklile järele; mõned poisid karjusid: „Eedi, võta pääle!“ või: „Eedi, noh, ole hää mees — sõiduta!“ Aga hüütav sõitis neid tähele panemata edasi ja jõudes küla teise serva, pööris suurteelt vasakule poole, küla teele, kadudes laste silmist majade taha.

Kui väledamad poistest olid joosnud küla nurgani, sikkul oli juba jäänud seisma ühe talumaja ette. Sõitja kohendas veel sikli ümber midagi ja läks siis majja.

Kangesti lõõtsutades ja hingeldades lapsed jõudsid viimaks ka sikli juure. Oldi joostud kõigest jõust, sest igaüks tahtis kohale jõuda esimesena.

Sikliga tulija oli Metsa talu peremehe noorem poeg Eedi, kes mõni aeg tagasi oli ostanud enesele sikli, millega nüüd linnas inimesi sõidutades teenis ülalpidamist ja raha.

Eedi käis peaaegu igal pühapäeval kodukülas vaatamas sugulasi, sõpru ja tuttavaid. Harilikult ta jäi sinna umbes tunniks ajaks ja sõitis siis jälle linna tagasi.

Kitseküla lapsed kõik alati ootasid Eedi tulekut nagu jõule ja kui Eedi kord jäi tulemata, siis lapsed olid nukrad ja käisid ringi norus päi. Siiski ainult üks kord Eedi oli jäänud tulemata; harilikult ta käis nädalas ikka korra Kitsekülas.

Eedi kodusviibimise ajal lastel oli palju lõbu, sest siis ei saanud mitte ainult võidu joosta sikliga, vaid mõnikord õnnestus ühel või teisel saada sikliga väikese sõidugi. Kuid, mis pääsi, neil korral sai vaadelda siklit lähemalt ja katsuda kätega.

Mõnikord Eedi tegi lastele ninanipsu, keeris männiku taga teelahkmel pahemale ja sõitis siis isamaja ette veski poolt — vastupidiselt sellele, kus lapsed teda ootasid. Mõni teinekord Eedi lasi üsna laste lähedalt poriloigust läbi, nii et vesi ja pori kaarena pritsis poistele näkku ja riietele — poisid seisid tavaliselt ikka eesrinna — ja naeru ja nalja oli siis laialt.

Alul, kui sikkul oli Kitsekülale veel võõras nähtus, lapsed jäid seisma siklist eemal ja imetelid teda suuril silmil mõne sammu kauguselt. Poistele näis väga kentakas, et siklil, mis muidu oli jalgratta sarnane, kõrval veel oli kolmas ratas ja kõlkus korvitaoline asi, milles võis sõidu ajal istuda.

Kuid juba esimeste tutvumiste järel poisid jõudsid veendumusele, et sikkul siiski on hoopis teistmoodi sõiduk kui jalgratas, mil ei ole mootorit ega istekorvi ja mis ka ehituselt siklist on palju nõrgem.

Suurimaks üllatuseks ja saladuslikumaks nähteks oli ja jäi sikli mootor. Kogult mootor ei olnudki suurem asi, aga mäherdune oli selle riistapuu jõud... Käes paikus ja kärkis nagu sepa Jussi omatehtud püstol ja purskas vahel vänet suitsu tagant välja.

Igakord kui Eedi tuli uuesti, Kitseküla poisid leidsid sikli juures ikka uusi omapärasusi. Poisid läksid aga julgemaks ja lähenesid siklile järjest rohkem. Mõni südikam neist sirutas juba käe ja pigistas kummimuna, mispääl märgupasun röögatas. Siis lapsed harilikult jooksid naerulaginaga sikli juurest eemale.

Eriti huvitas poisse, kui Eedi sikli juu-

res kas midagi parandas või korda seadis, mõne osa lahti võttis ja jälle kinni kruvis, bensiini valas mootorisse või puhastas sõidukit kuskilt. Siis lapsed tegid kõik liigutused Eediga kaasa: kummardusid, kütikasid, põlvitasid; ja kui Eedi pistis pääl sikli alla, et säääl midagi lähemalt järele vaadata, siis silmapilk kümnekond väikest

pääd oli igast sikli servast tegemas sedasama. Juhtus aga, et mõnd kruvi või mutrit oli raske lahti keerda ja Eedi seejuures ähkis, siis umbes tosin poisse ähkis kindlasti talle kaasa, ja kui Eedi pahaselt sülitas, siis ka poiste suud lirtsusid ja mõnigi poiss vandus Eediga kaasa nagu vana mees.

Mida enam Kitseküla poisid tutvusid Eedi sikliga, seda vähem nad kartsid seda. Niipea kui Eedi oli jättnud sikli seisma ja läinud tuppa, poisid ronisid sõidukisse. Väiksemad lapsed küll ei saanud pääl, sest suuremad tõrjusid nad kadema eemale, aga nad võisid siiski katsuda siklit sõrmekestega, silitada rattaid, puudutada vänti, pidemeid ja muid osi. Suuremad poisid aga ratsutasid vaheldamisi sikli sadulas, kuna teised käisid järjekorras paariviisi istumas korvis.

Nagu öeldud, viibis Metsa Eedi oma sikliga täna jälle Kitsekülas ja lapsed õienaldasid sikli ümber nagu sipelgad pesas. Nad olid täna eriti julged ja ülemeelikud ja see tõi neile pärast palju kimbatusi.

(Järgneb.)

Iga õpilane Tallinnas

kes loeb „ÕPILASLEHTE“,
ostab oma koolitarbed ühistegelise
koolitarvete ja kirjastusühing
„TÖÖKOOLIST“

V. Roosikrantsi 3.

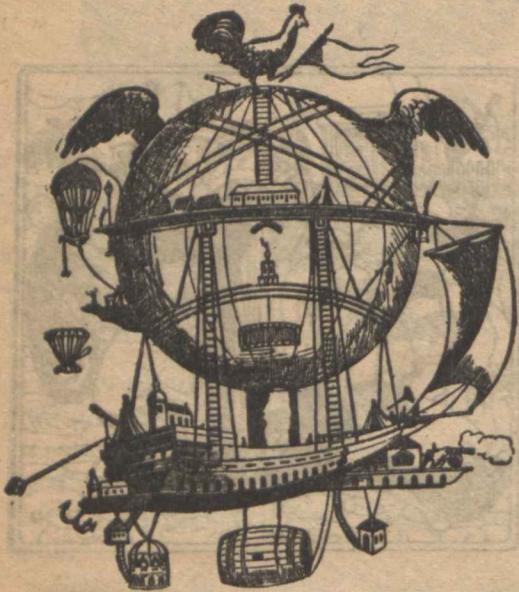
Tellige veel täna «Õpilasteleht»

„Õpilasteleht“ 3 kuu pääl maksab **kõigest 50 senti**. Säält leiate kõike, mida otsite. Tellimise aadress: Tartu, postkast 8. Tellimiste vastuvõtmine Tartus, Ülikooli t. 21

„Postimehe“ kontoris.

Veidrad inimesed.

Kui 125 aastat tagasi inimesed nägid seda joonist, siis nad ütlesid:

„Vaata, kus on alles tore! Kui saaks säääl elada! Pääsi: lenda, kuhu tahad. Ja karta pole ka midagi: laskud kuivale maale — ei kuku kuhugi, laskud merre — pole ka häda: all on laev, purjetad mööda merd. On langevari, millega saab lasta

reisija tasakesi alla. On ka väike õhupall — nagu päästapaat laeval.“

Vaatasid ja rõõmustusid iga akna üle.

Kuid teised ütlesid:

„Ha-ha-ha, küll on veidrad vennad! Neid veetakse ninapidi, ja nad nilpavad veel keelt. See on puha lori, väljamõeldis, ja seda ei tule iialgi.“

Need inimesed tagusid rusikaga joonist. Sülitasid ja läksid ära.

Kuid aeg möödus, nende lastel tekkisid omakorda lapsed. Lastelapsed seisivad väljas tänaval, pää kuklas, pisarad silmis hiilgava sigari vaatamisest. Sigari all on maja. Ja sellel on aknad, mootorid, köök, klosett, pesunõud, peeglid, toolid, ja laudadel olevat lilledki.

Vaat, kus oleks hää elada!

Lastelapsed vaatavad ja vanaisa näitab:

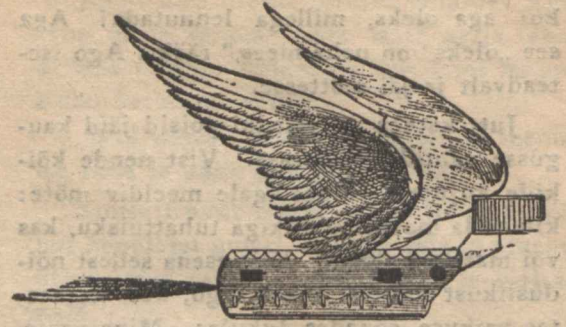
„Näe, näe, kus on ikka veidrad inimesed!“

Ja sigar uitab taeva all ja tiirutab linna kohal. Sigaris istuvad inimesed ja räägivad:

„Lendame, kuhu aga tahame.“

Oli veel üks veider inimene. Kui ta aetas raamatusse, näete, selle joonise, siis inimesed ütlesid:

„Selle asemel, et lennata sellise hernehirmutise seljas, on juba parem elusa hane

selga istuda ja seda luuaga taga ajada. Kui jõuad koju — hani ahju, ise ahju pääle.“

Nõnda räägiti ainult poolteistsada aastat tagasi.

Aga kui nüüd sellised haned kerkivad lennuväljalt, ja mitte üksikult, vaid juba karjakaupa, siis inimesed all tõmbavad pää krae vahele: aga äkki see hani lasub taeva alt tilgakese, mis põrutab poole linna peeneks pihuks, ja maja asemele jääb aga auk!

Või hakkab taeva alt valama mürki, surmavat hõngu — nõnda et säääl kohal kolm aastat ei kasva rohigi.

ÕPILAS=

...a...

„Tei on tarvis politseis sisse kirjutada,“ ütles proua Titjen, kes elab meie all majas, kuhu olime kolinud.

Herman ja Friida olid juba koolis. Mina jäin koju, sest pidin esimesel päeval Teo järele vaatama. Aga politseisse mul polnud võimalik minna. Ema ütles, ma ei mõistvat nii kõnelda, kuidas vaja on.

Seepärast pärisin talt hulga meha järele, seni kui sain kõik teada. Ja läksin politseisse.

Kogu tee kordasin mõttes kõike seda, mis ta mulle oli kõneldud.

Politsei-jaoskond on sadama lähedal. Jaoskonnas istub kir-

jutaja, ta on võre taga, et inimestele kallale ei kargaks.

Aga mina ei kartnud mitte sugugi.

„Minu nimi on Peeter Stall,“ ütlesin. „Ja tänavu sain seitsme aastaseks. Aga nüüd elame Kangru tänaval, kolmandal väljakul. All, Titjeni-tädi juures,

on nõude-kauplus. Meid on neli: mina, Herman, Friida ja Teo. Isa ja ema ei tule arvesse. Me kolisime eile kell viis. Ja mind saadeti Teile seda ütleva.

Siis kirjutaja ütles midagi telefoniga. Siis tuli veel teisi politseinikke. Ja ma pidin kõik jälle algusest jutustama. Ja see tegi neile kangesti lõbu. Aga kirjutaja kirjutas kõik üles.

Nüüd sain aru, et nad teevad lihtsalt minu kulul nalja, ja ütlesin:

„Mina pole siin mitte teie nõökidal!“

Ja tulin välja.

Heini.

Pühapäeva tänavas oli mul sõber — see oli koer. Ja me mängisime temaga liivas ja vee-loikudes. Siin ei ole liiva. Ja sadamasse ei lasta. Esialgu mul ei olnud sõpra. Ja ma mõtlesin, et olen haige.

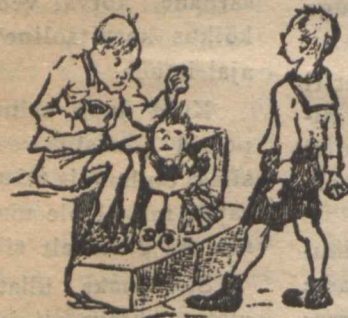
Kodus ema, Herman, Friida ja alakorra naisterahvas panid juba mööblit paigale.

Isa oli juba uues töökohas.

Teo ja mina saime tüki leiba marmelaadiga, ja me istusime maja trepile sööma.

„Noh, kumb jõuab ennem kinni pista!“ ütles Teo. Me mõlemad olime näljased, kuid ei hammustanud veel kildugi.

Tuli poiss naabermajast; tal olid punased juuksed. Ta ütles: „Minu nimi on Heini Heitmüller. Aga kuidas teid kutsutakse?“

„Peeter Stoll“, ütlesin mina ja näitasin rusikat.

Siis ta lõi pilgu meie leivale ja ütles jultunult, et tahab maitsta kummastki tükist.

Ja nõnda ta tegigi. Aga kui oli hammustatud leivatüki ära söönud, siis ütles:

„See pole kellegi marmelaad, vaid kärbseseen.“

Siis kargasin ta kallale ja tegin talle ühe üle näo.

Ja siis pistime kokku. Teo pani kisendama, inimesed jäid peatuma. Heini kakles kui plika, kribis mu nägu ja kiskus juukseid. Aga ma andsin talle ka vastu, nii et aitas. Kui olin talle juba küllalt ladunud, siis jättis mu rahule.

„Sa, nagu näha, oled minust tugevam,“ ütles ta, „aga mina olen jälle osavam.“ Ja hakkas mind küsitama:

„Kas oskad kaares sülitada?“

„Aga jõhve hobuse sabast kiskuda?“

„Aga rotte oskad püüda?“

„Aga sadamast asju tuua?“

„Aga ujuda?“

„Aga valetada?“

„Aga sukelduda?“

Seda kõike ma ei osanud...

„E-ei“, ütlesin mina, „kuid mu isa oskab seda kõike, ja veel sada korda paremini...“

Siis ta puhus enda hõngu täis ja ütles:

„Sul on isa, ja sa ei oska midagi... Aga mul ei ole isa, ja ma oskan kõik. Ja veel palju muud... Ilma isata lähed palju osavamaks...“

„Tahan seda kõike õppida,“ ütlesin talle. Ja andsin talle oma marmelaadiga leiva, sest et ta jälle heitis sellele pilgu.

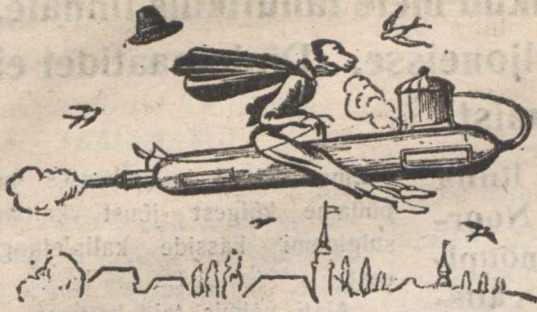
Siis ta ütles, ta tahab, et oleksin ta sõber. Ja et nimetaksin teda Heiniks, ja ta kutsus mind Peetriks. Aga kui Teo ka tahab olla tema sõber...

Kuid Teo toppis kähku oma leivatüki suhu ja sõi ära.

Heini tahab homme kõik näidata.

Ja see pilt pisteti ka kord üsna nina alla ja öeldi:

„Vaata aga, missugune larhv alles, juba otsaesine üksi: kas või tapa kasse. See

sirkel siin kujutleb, et pole muud kui istu teemasinale ja lase sellelt auru tagant voolata, siis kohe sõidab merede taha. No niisugust asja juba kunagi ei tule!”

Ning kõik ajalehed, viimased turulehedki sõimasid vaest insenerikest, kuidas aga oskasid.

Aga tõepoolest — kas niisugune süstitimis-prints võibki karata maast nagu kirp ja tõusta raketina taeva alla?

Veider inimene, kes ta välja mõtles, arutas nõnda: oleks aga jõud, mis lükaks aparaati nagu püssirohi tõukab raketit — ja inimene kerkibki maast. Sest kui siduda tarakann raketi külge, siis see viib ta sinna, kust ta ei oska tagasigi tulla. Ta mõtles ega teadnud arvatagi, et lendab ainult väljanaerdud veidra inimesena, karikatuurina ajakirja lehel.

Ja veel eile pani inimestel hinge kinni, kui nad vahtisid taeva poole ja sihtisid tähti. Vaat sinna, musta taevasse, otse heledale tähele peaks sihtima hiigelsuure raketiga!

Kui raketit tõukub maast, kerkib ja jõuab sinna, kuhu siamaani pole suutnud kerkida ei kotkas ega kuul. Sinna ei ulatu ka kaugelelaskja saksa kahurigi, säääl ei ole õhkugi, vaid mustas taevas põleb ainult päike hõõguva kivina, ja on külvatud tähti nagu pihu. Külmal on säääl nagu pole nähtud all maa pääl.

NAGU VÄRSKE HAPNIKUVOOL VERESSE, NÕNDA MÕJUB IGA „VIKERKAARE“ NUMBER NOORTESSE.

„Vikerkaar“ jutukirjastikus

on ilmunud järgmised raamatud:

- Nr. 1. A. Roberts: Loomade kuningas.
- „ 2. A. Kerfstedt: Abdulla.
- „ 3. Jack London: Jutt Keeshist.
- „ 4. Boris Zitkov: Orkaan.
- „ 5. H. Lange: Vana kapteen.
- „ 6. H. Löns: Vemmalkäpp.
- „ 7. India jutt: Imepriidid.
- „ 8. A. Samochvalov: Hädasohtlik elukutse.
- „ 9. O. Henry: Postiröövlid.
- „ 10. Jack London: Esimese järgu madrus.
- „ 11. A. Ceglok: Must luik.
- „ 12. Ch. Roberts: Väike muulane.
- „ 13. B. Zitkov: Mustad purjed I
- „ 14. „ „ „ II
- „ 15. Ch. Roberts: Lumes magaja.
- „ 16. S. Grigorjev: Raadio Mare-Salel.
- „ 17. E. Lundberg: Önnesõrmus.
- „ 18. Vasil Jan: Fööniklaste laev I
- „ 19. „ „ „ II
- „ 20. „ „ „ III
- „ 21. Stanjukovič: Tõpsaba.

Igas kuus, väljaarvatud kaks suvekuud, ilmub üks „Vikerkaar“ raamat uue huvitava seiklusjutuga.

Hind aastas (10 nr.) 2 kr. 50 s. Üksiknumber 25 s.

„Vikerkaar“ köited I, II, III ja IV

sisaldavad järjekorras igakuks 5 num. s. o. pool aastakäiku. Hind köites 1 kr. 50 s.

„VIKERKAAR“ ON IGALE NOORELE RÕÕMU VALMISTAJAKS.

Säääl puhubki külmal nabamalle, jäätab ookeani ja purustab põhjamaise graniidi.

Ja habemik mees hakkas esimest korda unistama nagu väike poiss: „Eh, kui saaks kuule lennata!”

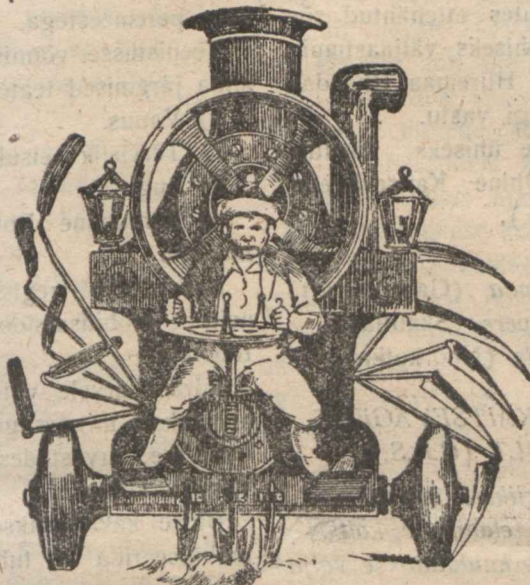
Nüüd aga trükitakse juba teaduslikes ajakirjuses vormeleid, jooniseid, arve, kalkulaatioone.

Insenerid kratsivad halli kukalt. Ja arvavad, palju terast, palju rauda, ja missugust püssirohtu vaja, et laadida selline taevarakett.

Saksa talupoeg on tööst väsinud. Künnap ja ähib nagu vedur. Pühib higi ja mõtleb:

„Auran nagu vedur. Ja tõepoolest võiks rakendada veduri meie talupojatööle — mul poleks muud kui istuda pukis, piip suus ja suitseta. Vedur künnaks, niidaks, peksaks rehe ja tuulaks terad.“

Nõnda unistas saksa talupoeg poolsada aastat tagasi.

Aga küll ta siis alles tehti naeruks: joonistati pilt, pandi piip suhu, istutati ta masinale ja nõnda pilgati kõigis lehtedes. Tõgati ja kiusati, et teine ei julenud kottu enam ninagi välja pista.

See sakslane on ammu mullas. Surigi väljanaerduna. Kuid nüüd ta põllul müriseb mootor, künnab maad mitme sahaga traktor. Maa mustab, mullal karvad püsti; traktor kisub maast kännud ja juured, pöörab terve põllu pahupidi.

Kuid kündja istub istmel, piip suus, müts kuklas, pöörab tüüri ja sülitab — jatkuks aga petrooli õhtuni.

Rakenda traktor niidumasina ette — niidab.

Võib panna traktori ka peksumasinat ringi ajama. Masin urahtab ja hakkab vilja peksma.

Väljas on sügisene öö, tänaval külmpori, kuid kuuri all podiseb traktor, tiirutab dünamot, mis annab heledat valgust väiksemasse onnigi.

On valge ja lõbus. Ja terve küla kohta on vaja ainult kaks traati.

Möödus ainult kolmkümmend aastat, ja mis jõudis juhtuda?

Igas ülikoolis terves maailmas seisib hall professor kateedril ja raius terava häälega nagu kirvega:

„Rauast saab ikka ainult rauda. Vaskest ei saa. Tinast saab ainult tina, kulda ei saa tast kuidagi sulatada. Õigus küll, vanasti oli pettureid, kes kiitlesid, et suu-

dadav tina kullaks moonida. Nende pettureite nimi oli — alkeemikud.“

Üliõpilased-keemikud kuulasid ja naersid: küll olid veidrad inimesed need alkeemikud!

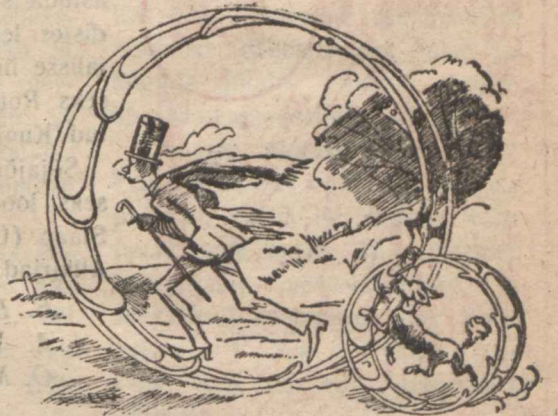
Juba kolmkümmend korda inglise keemik Ramsay algas nõnda oma loenguid.

Ja korraga tunnustas tasakesi saksa keemikule Ostwaldile:

„Hiljuti, nädal tagasi, nägin oma silmaga nii selgesti nagu näen praegu teid siin, kuidas mul katseklaasis üks metall muutus teiseks. Töötage, et vaikite, kuni proovin veel kord järele.“

Möödus aasta ja tõusis suur melu teaduseilmas. Igas ülikoolis seisib professor kateedril ja rääkis halli habet silitades:

„Keemik Ramsay! õnnestus moonutada üks metall teiseks... Võib olla, et tõesti... kes teab... võib olla, et mõned alkeemikud tegid ka päris kulda. Kindlasti ei tohi öelda...“

Ka seda veidrat inimest vaadati ja naerdi.

Tõepoolest, aga küll mõtles mängukanni välja: teised sõidavad ikka ratastel, aga tema ronib ratta sisse. Kui teha kõik pahupidi, eks pangu siis ka saapad pähe ja käigu jalad ülespidi.

Ja iga isa näitas oma lapsele naljakat pilti ja õpetas:

„Kui saad suureks, siis ära iialgi niisugust narrust välja mõtle — ümarik lint, mis käib pääst kõrgemal. Mingi hullumeelne.“

Kuid poeg kasvas suureks ja sattus sõjaväljale kaitsekraavi. Kraavi ees käib mitu rida okastraati tugevaid postidel. Kaugemal, metsa ääres ja metsa taga on vaenlane. Inimesed istusid kraavis, püsisid kraavi seina najal ja popsid piipu:

„Katsuge aga siia tulla.“

Korraga kuuldus ümberringi ragin ja metsast roomas välja kurat. Sel kuradil olid ratastel rööpad. Nad olid lindina ratastel, moodustasid kinnise ahela. See teraskurat ronis läbi traataedade nagu karu läbi ämblikuvõrgu. Inimesed kaevikus kohkusid, püss ei seisnud enam värisevais kätes.

Saksa raudse divisjoni kõige vapram ohvitser kargas kaevikust välja ja seis tulbana ees. Kuid kurat lähenes, ta seinas avaneks uks, ja kõige harilikum inimkäsi haaras tal kraest, tiris ta kuradi kõhtu, ja uks sulgus uuesti.

Mürisesid kahurid ja tärisesid kuulipildujad, külvasid kuule risti ja põiki. Kuid vapper ohvitser unustas meele tuletada, kuidas teda õpetas isa, näidates pilti:

„Kui saad suureks, ära iialgi sellist narrust välja mõtle... et lint käiks ümberringi.“

Süttimas uus maailma-sõda.

Tallinna sõja-hädaohus. Hiirlaste ja rotlaste jultunud rünnakud meie rahulikule linnale. Plahvatusist ja tulehävitusist tekitatud kahjud ulatuvad miljoneisse. Diplomaatidel ei läinud korda ära hoida sõja puhkemist.

TELEFONOGRAMM.

Õöl vastu 6. oktoobrit okupeeris hästirelvastatud rotlaste jõuk mõned lahooned Tallinna sadamas. Üles ladude päale teisel korral asuvaiste kontoriruumidesse tungides närisid näljased rotlased ühes hoones elektrijuhed läbi. Lühiühendus tekitas plahvatus, hoone süttis ja põles

maha. Kohe kohale kutsutud tuletõrje ei suutnud põlevast hoonest midagi päästa, vaid asus kõrvalasuvate hoonete kaitsmisele. Tuli ei pääsnud edasi.

Põlenud hoones hävines põllutöömashinad ja kunstväetist 20 miljoni väärtuses. Pool sellest oli kindlustamata.

JÄRGMISEL PÄEVAL.

Kell 3.43 oli Skautia, Noorkotka ja Gaasikaitse vabariikide liidunõukogu ühine nõupidamine.

Nõupidamisel vastuvõetud otsused peetakse praegu veel salajas. Mõningate andmete põhjal on siiski põhjust arvata, et see erakorraline istung oli kokku kutsutud kartustäratava sise- ja välispoliitilise seisukorra arutamiseks, mis tekkinud rotlaste äraandliku rünnaku tõttu meie rahulikule linnale. Arvatavasti saadetakse Roti- ja Hiiremaale märgukiri sõjategevuse lõpetamise nõudega. Teatakse veel, et eriti käredate ettepanekutega esinesid Noorkotka ja Gaasikaitse esindajad, kuna Skautia delegaadid asunud enam kõhkleval seisukohal. Skautia esindajate kõhklemise tõttu koosolek venis pikale.

AMETLIK TEADAANNE.

Täna hommikul avaldati järgmine deklaratsioon:

Allakirjutanud täisvolilised esindajad avaldavad järgmise teadaande:

Esimene telefonogramm plahvatusist linnaserval. Õhu- ja gaasikaitse, Skautia ja Noorkotka vabariikide täisvoliliste esindajate nõupidamine. Liidu ametlik teadaanne. Teateid välismaalt. Tallinna kasside mobiliseerimine. Meeleavaldused ja miitingud. Viimased telegrammid välismaalt. Mobilisatsioon Skautias ja Noorkotkas. Rotlaste teine rünnak. Eriteade. Sõjakuulutus.

Skautia, Gaasikaitse ja Noorkotka riigikogud on otsustanud astuda sellisteks juhtudeks endistes lepingutes ettenähtud sõjalisse liitu ühiseks väljaastumiseks Roti- ja Hiiremaa Ühendatud Kuningriigi vastu.

Sõjajõudude ühiseks käsutuseks loodi Ühine Kaitseväge Staap (Ü.K.S.).

Allkirjad:

E. Puksmaa (Gaasikaitse).

A. Vanapere (Skautia).

O. Mäeots (Noorkotka).

ÜHISELT KAITSEVÄGEDE STAABILT (Ü.K.S.).

Kõigile liitriikide kodanikele.

Rahulike elanike kaitseks vaenlaste eest kuulutatakse välja liiduvägede osaline mobilisatsioon.

Tegevasse väkke kutsutakse kõik Tallinna kassid.

VÄLISMAILT.

Kod. Brehm (kes kirjutas raamatu „Loomade elu“) teatab, et Sansibari kaupmeestele olevat palju kahju tekitanud nende ladusid rüüstates erilise liik rotlasi, kes palju tugevamad ja julmimad kui harilikud pruunid Rotimaa elanikud.

PARIIISIST.

Rotlaste partisanid ründasid hobuste tapamaja ja närisid ühe õõga paljaks 35 hobuse laipa.

HAGENBECKILT (Hamburg-Stellingenist).

Loomaaias rotlased närisid katki noorte elevantide jalad. Loomad hukkusid.

INDIAST.

Üks päältnägija jutustab ägedast lahingust rotlaste ja kasside vahel. Rotlastel oli ilmne ülekaal, kuid otsustaval hetkel ilmus lahinguväljale madu ja ... võitlejad jooksid laiali.

TALLINNA.

Kuidas toimub mobilisatsioon.

Kasside võtmine tegevasse väkke edeneb jõudsalt.

Kassid, kes on õpilaste või nende vanemate teenistuses või ülalpidamisel, võetakse arvele koos peremeestega.

Teenistusse võtmisel tulevad anda järgmised teated:

1) Vanus.

2) Tervislik seisukord.

3) Sugu.

4) Suhtumine Roti- ja Hiiremaasse.

Kasse võib registreerida ka neid mobilisatsioonikomiteesse toomata.

Pärast arvele võtmist kassid arvatakse mitmesugustesse väeosadesse, arvestades nende eluviisi ja -kohta.

Üldse kavatakse Tallinnas mobiliseerida 20 tuhat kassi.

MEELEAVALDUSED JA RAHVAKOOSOLEKUD.

Skautias valitseb suur ärevus.

Eile olid mõnes kohas rahva koosolekud ja hulgalised meeleavaldused.

Kõnelejad nõudsid Kaitseväge Staabilt otsustavaid samme rotlaste rünnakrühmade vastu ja uute rünnakute puhul sõjalise tegevuse algust.

Üks skautlane ütles oma kõnet lõpetades:

„Me oleme ainult siis rahuldatud, kui meie linnast on kadunud viimne rotlane ja hiirlane.“

KIRI SULGLOOMADE VABARIIGI KAITSEVÄELE.

Kallid sõbrad!

Meile teatati, et teie tubli õhuvägi on väga masendunud teateist kasside mobilisatsiooni kohta. Teie sõdurid kirjutasid meile: „Tallinna kaitse usaldatakse meie põliste vaenlastele, kes hävitavad väetis linnu noorsugu. Inimesed on meid reetnud.“

Kinnitame Sulgloomade Vabariigile, et ainult kibe vajadus kaitsta end Roti- ja Hiiremaa Ühendatud kuningriigi eest, sunnib meid suures linnas (kus kassid ei saa teile kuigi palju kurja teha) kutsuma kasse oma ridadesse.

Linna äärtel ja ümbruses me püüame kõigest jõust kaitsta sulgloomi kasside kallaletungi eest.

Alati valmis teid kaitsma
Liiduvalitsus.

TALLINNA KASSIDE PARAAD.

Oli Tallinna kasside ülevaatus.

I PATALJON —

„Kaubanduse ja tööstuse kaitsepataljon“.

I pataljoni kassid on teenistuses kõigis ühistegelistes ja era-kaubanduslikes ja tööstuslikes ettevõtetes. Nende õlgadel lasub toiduainete kaitse rotlaste ja hiirlaste eest. Iga 1. pataljoni sõduri kohta antakse kuus 4 krooni.

II PATALJON —

„Köögikaitse“.

Selle suure väeliigi sõdurid on teenistuses köökides ja korterites perenaiste otsese valve all.

Sõdurid valvavad teraselt hiir-lasi, keda nad hindavad väga maitsva toiduna. Kahjuks väga paljud perenaised ei hoolitse küllalt nende võitlejate eest, annavad neile halba toitu, ei hooli kasside tervishoiust, ja selletõttu nad mõnikord sigitavad kirpe.

III PATALJON —

„Kelle nahk maksab 1 kroon“.

See pataljon koosneb osalt kirglikest rotlaste küttijaist, osalt vabakutselistest kassidest, ning nende hulgas on palju vargaid ja röövleid. Nende ja „kassikutide“ vahel käib alaline sõda. „Kassikutid“ püüavad neid õuedel, tapavad ja nülivad neilt naha, mille eest võib saada ühe krooni.

IV TAGAVARA-PATALJON —

„Kes saavad lõunaks praetud maksa“.

Need on jõukama kihi esindajad, kes on tädide ja teiste naiste ülalpidamisel.

Oma meeldivale välimusele vaatamata, nad on hellitatud ja laisad. Neile ei või usaldada Liidu kaitset. Nad jäetakse reservväkke ja ainult erilistel juhtudel, päale „maksast ilmajät-

mist" kutsutakse tegevasse väkke.

KAITSEVÄGEDE STAABI TEADAANNE PARAADIST.

„Kolmest pataljonist kassidest ei jätku Tallinna kaitseks.“

VALISMAISI TEATEID. TAANIMAALT.

(Teel viibinud.)

Siin organiseeriti nõukogu sõjapidamiseks Roti- ja Hiiremaa Ühendatud Kuningriigiga. Nõukokku kuuluvad prof. Calmette (Lille), prof. Ostergat (Berliin), prof. Bang (Kopenhaagen) ja teised.

LONDONIST.

Näljast hullunud rotlased tungisid restoraani ja laudadele karates hakkasid külaliste taldrikuilt toitu õgima.

Tallinna.

Mobilisatsioon Noorkotka vabariigis.

Noorkotka vabariigis anti üldine mobilisatsiooni käsk. Kõigis koolides, kus õpivad noorkotkad, kuulutati välja kaitseisukord. Ringide toad võeti staapidele. Noorkotkad arvatakse juhtivasse kaadrisse.

Nad peavad looma ühenduse Gaasikaitse Staabiga.

Mobilisatsioon läheb kiiresti. Väkke astub niihästi poisse kui tüdrukuid.

SKAUTIAST.

Skautia väed seatakse lahinguväljale.

SENINÄGEMATU HÄBEMATUS.

Sellele vaatamata, et Ühine Staap võttis tarvitusele kõik abinõud sõjategevuse ärahoidmiseks Roti ja Hiire Ühendatud Kuningriigi poolt, ei jäta rotlased oma

häämatuid kallale tunges meie linna rahulikele elanikele. Telegraafiagentuur sai praegu teate, et kesklinna lihes korteris viidud rotiauku tikukarp. Tikud süttisid ja tekkis tulekahi. Põles ära kaks majakorda. Õnneks inimestega õnnetusi ei juhtunud.

ERITEADE.

Eile õhtul oli ÜKS-i koosolek.

ÜLESKUTSE KODANIKELE.

Skautia, Gaasikaitse ja Noorkotka Liit teatab oma kodanikele, et tänasest päele liitriigid ja Roti ja Hiire Ühendatud Kuningriik asuvad sõjajalale.

Meie püüded nendega rahus elada ei õnnestunud. 10.000 aastat tagasi rotlased ja hiirlased tungisid inimelamisse ja algasid sõda inimeste ja ta majapidamisega.

Meie põline vaenlane kogus nüüd mitmemiljonilise väe ja võib iga päev alustada sõda.

Küllalt!

Meie kannatus on lõppenud.

Liiduvalitsus loodab, et kõik kihid aitavad tal viia selle sõja võidurikka lõpuni.

Maha Roti- ja Hiiremaa!

Liiduvalitsus ja Ü.K.S.“

SAATKONNA RUNDAMISKATSE.

Sõjakuulutuse puhul puhkesid jälle lahti ägedad meeleavaldused.

16. algkoolis tungis jõuk õpilasi loodusloo kabinetti ja nõudis säälolevate elusate rotlaste väljaandmist. Kui keelduti seda tegemast, püüdisid õpilased ust sisse murda. Juhataja ja noorkotkaste energilise vahelesegamise tõttu läks jõuk varsti laiali, ilma et oleks saanud tekkida sündmusi, mida kõik pärast oleksid kahetsenud.

kalt oma Prantsusemaal sooritatud ülesandeist; vastuseks oma tütre kirjale kirjutas ta nõnda:

„Armas Sally, sina siis enam ei õmble endale riideid ega heegelda pitsegi. Sa kirjutad, et meeleldi sooviksid esineda pidurõivais selleks, et näidata oma isa hääd maitset, aga sinu isa maitse tahab, et sa ei esine üldse piduriideis, kuna kogu maailm praegu kannatab puudust. Tee nii nagu mina: kanna oma kätiseid nii kaua, kuni ääred hakkavad narmendama, need on parimad pitsid. Ja kui soovid sulgi, siis saad neid kõigi Ameerika kukkede sabasulgedest.“

PIMESOOL.

„Ma kaotas kaheksa kilo oma keharaskusest, kui mul pimesool välja lõigati.“

„Ära sa, poiss, mul paksu paja. Nii raske see küll ei võinud olla!“

Noorte õhuasjanduse osa

Noortele õhuasjanduse sõpradele.

Vaba linnuna lennata vabas õhuvallas — see on inimese sügavamaid südamesoove. Kui ajaloo algpäevil see soov oli vaid teostamatuks unelmaks, siis tänapäeva tehnika saavutised on unelma muutnud tõelikkuseks. Vabalt ja julgelt läbistavad tänapäeva teraslinnud — lennukid — õhumere sügavusi. Juhituna inimesest, laskuvad nad maa või mere pinnale selleks, et säält uuesti tõusta õhku ja tuulekiirusel üle mühavate metsade, lokkavate viljaväljade ja lainetavate merede jõuda sadandete ja tuhandete kilomeetrite kaugusele lühima ajaga.

Ka meie väikese kodumaa kohal tiirlevad lennukid meie julgemate poegade juhtimisel. Ei tuuled ega tormid, ei vihm ega äike takista nende lendu. Küll aga põksuvad meie noorte südamed, silmitsedes sinavas taevas päiksekullas säravaid lennukuid. Ja võitmatu tahe ise linnuna lennata hiilib saladusliku jõuna noorte hinge.

Aga kuidas ja mil viisil seda võitmatut soovi rahuldada? Kas on see üldse teostatav, või peab ta jääma vaid unelmaks? Need küsimused kerkivad iseenesest, kuid neile vastuse leidmine on meie noortele olnud tänini ületamatuks raskuseks.

Õpilastele „Noorte õhuasjanduse osa“ tahab tõtata appi meie kasvavale noorte perele ja näidata teid ning võimalusi üllatunud küsimuste lahendamiseks.

Lennukmudelid ja nende konstruktorid.

Selle aasta kevadel tegi Tallinna Õhuasjanduse Ühing välismaa eeskujul esimesed katsed propageerida lennukmudelite valmistamist meie noorte seas. Katse õnnestus. Igal pool noored olid vaimustatud niihästi lennukmudelite valmistamisest kui ka õhuvalla vallutamise üldse.

Tulemusena oli võimalik korraldada maikuus suur lennukmudelite näitus Tartus, millest osa võtsid päämiselt noorkotkad. Samuti korraldati Tartus lennukmudelite lennuvõistlus rööbiti Tartu noorkotkaste aastapäeva pidustustega. Juba tolle võistluse ajal, mille tulemused ei olnud just väga silmapaist-

Käsitades piltlikult õhuasjanduse ajaloolist arengut, tänapäeva lennukite ja nende mudelite ehitamist, tuues näpunäiteid sellest, milliseile seadusile allub vaba lend õhus ja informeerides meie noorte peret kodumaal ja välismaal saavutatud tulemustest ja uudiseist õhuasjanduse alal, „Noorte õhuasjanduse osa“ kujuneb selleks varasalveks, millest võivad noored ammendada teadmisi õhuasjanduse alal ja koguda jõudu edukaks ajaga kaasasammumiseks.

„Noorte õhuasjanduse osa“ kujuneb selleks vaimseks peegelpinnaks, millel vastastikku kohtavad meie noorte õhuasjanduse eriteadlaste mõttevahetused ja sõbralikud küsimused ning kostmised. Vaba mõttevahetus aga on edu suurimaks pandiks.

Rööbiti praktilisele näpunäiteile kõigil õhuasjanduse aladel peegelduvad samal peegelpinnal meie noorte võimed ja saavutatud tulemused omavahelisel jõukatsumisel lennukite mudelite võistlusil ja selguvad need kangelased, kes lähemas tulevikus iseseisvalt ja julgelt vabanevad maa külgetõmbe mõjust (raskustungi jõust) ning saavad uhkelt tiirlema oma kaasvõitlejate päade kohal lennukite juhtidena.

Selle õilsa ja kangelasliku eesmärgi taotlemiseks asugem tööle ühisel nõul ja jõul.

A. V.

FRANKLIN'I KIRI.

Ameerika Ühendriigid olid saatnud Benjamin Franklin'i Pariisi. See austuseavaldus, mis Prantsusmaa tähelepanavamad mehed ja Pariisi elanikud talle osaks lasid saada, võib olla tõstis veidi tema enesetunnet, aga siiski sugugi ei muutnud tema lihtsat maitset ega eluviisi.

Ta oli kogu aeg kirjavahetuses oma Ameerikas oleva perekonnaga ja kirjutas üksikasjalikult kõigest, mis võis huvitada tema armsaid. Ühel päeval ta sai kirja oma tütrelt, milles kirjutati isamaalisest pidustusest, mis kavatseti korraldada Bostonis Ameerika vabaduse ja Franklin'i auks. Tütar tahtis siis meeleldi esineda seisusekohases riietuses ja palus seepärast isa saata talle midagi ilusat Pariisist, muu hulgas ka pitse ja sulgi.

Vastuses Franklin jutustas pi-

algajalt nendega vesteldes andata neile endid täiendada sel tähtsal, väga huvitaval ja ajakohasel alal.

Eelpool mainisin, et Tartu mudelite lennuvõistlused ei annud just häid tulemusi. Samuti olen näinud õige vähe tõesti häid mudelid, mis oleksid valmistatud noorte poolt. Sellest on ka tihti tingitud, et noorte „inseneride“ huvi varsti kaob ja ollakse arvamisel, et lennukmudel üldse kuhugi ei kõlba.

See on aga ekslik arvamine ja halbade tulemuste põhjusi tuleb otsida mitte mudelidest, vaid mujalt.

Suurim viga on meie poistel püsivuse puudus. Vaid vähesed panevad lõpuni vastu, see tähendab ehitavad mudeli ja reguleerivad ning proovivad ta korralikult ära. Mudeli saab valmis igaüks. Vähesed hoolsuse ja tähelepanelikkuse juures, omades vastavad joonised, ei ole see sugugi raske. Kuid sellega, et mudel ükskord valmis, ei ole veel üteldud, et ta lendab. Mudelil on ju mitmesugused tegurid, millised tuleb arvesse võtta. Esiteks, mudeli kaal. Kas on õige tema kandepinna koormatus? Kas on ta hästi tasakaalus? Kas ta laugleb õieti? Need on nõuded, milliseid tuleb silmas pidada iga mudeli juures. Ei ole aga mudel näiteks tasakaalus, ei laugle ta õieti, siis pole ka juttu lennust, vaid mudel, lennates ära mõned meetrid, langeb alla ja tihtipäält puruneb. Tartus esitatud väga huvitavaist mudelidest, mille kallal noored kindlasti nägid palju vaeva — lendasid vaid vähesed. Samasugused tulemused olid ka noorkotkaste mudelite valmistamise võistlusel Tallinnas, kus paljud mudelid lendasid vaid siis, kui komisjon need järele reguleeris. Oma kogemusest tean, et mudel, mis valmib päälle 5—6 tunnilist tööd, lendab ainult 2—3 nädala pärast, kusjuures toimitakse reguleerimist iga päev. Selle eest aga tulemused on ka häid ja mudel lendab lõpuks korralikult. Ärgu arvaku noored konstruktorid, et see on nii vaid väikeste mudellennukite juures. Sugugi mitte. Ka suuri päris lennukid reguleeritakse ja proovitakse lõpmatuseni enne kui nad vabrikust välja lastakse. Sest muidu on tagajärjed väga kurvad. Alles hiljuti, vast möödunud Euroopa ringlennul juhtusid kolme Itaalia osavõtja lennukiga õnnetused, kusjuures kahel juhul said lendurid ja kaaslendajad surma. Kuna itaallased lendasid kõik ühetüübilistel lennukitel, käskis õhuminister Balbo Itaalia meeskonnale ringlennu lõpetada ja lennuki tüüp, kui niisugune saadeti uuesti katsejaama. Ja selgus kõikide üllatuseks, et lennuk ei olnud küllalt proovitud ning küllalt tugev. Kuna tavaliselt on lennukitel nõndanimetatud tugevuse tagavara 7—12, oli selle tüübi tugevuse tagavara kõigest 3! Ei ole siis imeks panna, et ühel lennukil murdus õhus kandepind.

Nii siis püsivus ja tahe töö lõpule viia on tähtsaimad omadusi, mis peavad omaks võtma need, kes mudeli asjandusega tegemist tahavad teha.

Teine nõue aga on — rohkem hoolsust töö juures. Võistluseks registreerimisel esitati minule kevadel mudel, mis õigusega võiks nimetada tislari-liimi lennukiks, sest kõikide ühenduste saavutamiseks tarvi-

Põhjala.

Võid. Loo hümn.

Kas tunned maad,

*kus kajak vaevana tõuseb kohe taevast,
kus vägev tamm maast Põhja kargust joob,
kus rahvas elab oma tööst ja vaevast
ja lauldes põllust rikkust välja toob?*

*See maa on põhjalaste kodumaa, —
nii armas taevast, maa ja meri ka!*

Kas tunned maad,

*kus vahutades meri mühiseb,
kus kalurid siin kalarikast noota veavad,
kus kõharpäine kaasik kohiseb
ja männid marudega vihast võitlust peavad?*

*See maa on Põhjala, — su laste kodumaa, —
siin armas taevast, maa ja meri ka!*

Kas tunned maad,

*kus toomed õiehtes valendavad,
kus puhtetunnil agu hahetab,
kus tähed taevarannal kilgendavad,
kus loodes õhtul eha õhetab?*

*See maa on Põhjala, — su laste kodumaa, —
siin armas taevast, maa ja meri ka!*

Kas tunned maad,

*kus õöbik, rästas kevaduimas hõiskavad,
kus sinivooges hõbekala kudu loob
ja kukub kõgu... viljapõllud luhtavad,
kus laane süles ämblik muinasjuttu koob?*

*See maa on Põhjala, — su laste kodumaa, —
nii armas taevast, maa ja meri ka!*

Kas tunned maad,

*kus vaimutungal heledasti loidab,
kus püsivus, töötahe rahva hinges keeb,
kus visadus siin tervet rahvast toidab,
kus haridus ja teadus võidutseb.*

*See maa on Põhjala, — su laste kodumaa, —
kel poleks armas sinu maa ja meri ka!*

5. IX 32. Haapsalu.

Kas et ei nõua mitte igapäevast meist püsivust ja hoolsust — aga kindlasti! Muidu elus edasi ei saa! Seega on mudeli valmistamine vaid üheks elule ettevalmistamise sammuks ja aitab meile välja arendada neid omadusi, milliseid elus kord kibe-dasti tarvis on.

Meie saame aru, et konstruktoritel on võib olla alguses palju raskusi. Sellepärast oleme nõus neid aitama, andes nõu ja juhtnõore nende tegevuses. Esitage meile küsimusi, küllap meie püüame kõiki rahuldada ning loodame, et üheskoos töötades saavutame nimetatamisväärsed tagajärgi. V. A.

Mudelismisse puutuvate küsimuste edaspidisel käsitlemisel on võetud aluseks, et igale ehitajale tohiks olla hinnalt kättesaadav raamatukene: „Kuidas valmistada lendav lennuk-mudel?“

See raamat ilmub käesoleva aasta alul Tallinna Õhuasjanduse Ühingu kirjastusel. Hind 50 senti.

Ühing saadab raamatud välja-tellijatele vastava arvu postmarkide saamisega ka posti teel. Raamatukauplustele ja koolikooperatiividele harilikud protsendid.

Et toimetuse tööd mudelite ehitamise alal kergeks teha, seks soovitame asjast huvi tundvatele noortele see raamatuke soetatada.

„Noorte lennuasjanduse osa“ toimetus.

Lennuk-mudelid valmistamise võistlused

korraldati kevadel Noorkotkaste päästaabi ja Tallinna Õhuasjanduse Ühingu koostööl noorkotkastele üle maa. Sel võistlusel oli esitatud mudelid nii linna kui ka maapoistelt. Võitjajaks tulid Tallinna poisid Tehnikumi noorkotkaste rühmast: 1. kohale mudeli ES-KAH ehitaja Kaljo Ahlbert, 14 a., 2. kohale ES-EPE, ehitaja Emil Pertmann 16 a., 3. kohale ES-JOL, ehitaja Joh. Oljum, 17 a. Neile anti vastavalt Kaitseliidu Ülema, Noorkotkaste Päästaabi ja T. Õhuasjanduse Ühingu annetatud väärtuslikud auhinnad. Kuid ka järgmistele kohtadele tulijaile anti tasu-auhindu: ES-NKA-2, mudel Abja-Paluoja noorkotkaste rühmast Aug. Pääsukeselt, ES-NKA-1, samast rühmast Alfr. Saarelt, ES-AKV-3 Viljandi noorkotkaste Rebase rühmast Ants Kapralilt, ES-VAR Vädra noorkotkaste Alevi rühmast E. Ruusilt.

Üleriiklikud lennuk-mudelite lennuvõistlused peetakse Tallinnas

30. oktoobril kell 11.30.

Kevadel registreerisid noored lennukmudelite lennuvõistlusteks väga elavalt, kuid tormise ilma tõttu jäid võistlused 5. juunil peetud lennupäeva teostamata. Ometi leiab Tallinna Õhuasjanduse Ühingu juhatust, et 1932. a. mudelite ehitajatest on vajalik meistrid valida ja selleks tulevad võistlused korraldada. Nüüd on ka päev määratud 30. oktoobriks, kuna „kliistripühade“ puhul avaneb paljudel noortel häa võimalus Tallinna võistlustele sõiduõpilastele antava sõiduhinnaalanduse kasutamiseks. Kevadel ja suvel peetud lennupäevadel on pea igas linnas ka noorte ehitatud lennukmudelite demonstratsioonid olnud. Nii võib loota, et üleriiklikult korraldatud lennuvõistlustele hulk mudelid esitatakse. Seekord peetakse võistlused siseruumis, nii ei saa ka halb ilm takistama tulla. Ainsamaks paheks võib kujuneda, et mõned mudelid rohkesti üle 75 m pika Peetri tehase saali lennates ähvardavad ehk seina purustada... Kuid suvel on igal noorel võimalus olnud veenduda oma mudeli võimeis — praegugi on veel aega katsetamiseks — eks siis pikamaa lennuk-mudelid pannakse lendama avaramas ilmaruumis.

Vanemate poolt on huvi noorte tööde vastu märgata juba sellest, et Tallinna Õhuasjanduse Ühingu esimees annetas auhinnaks 1932. a. lennukmudelite lennuvõistluste võitjale suure karkasa, Noorkotkaste päävanem omalt poolt toreda võidusamba sama võistluse kauglennu võitjale, ja kaitseväge poolt on õhukaitse ülem võitjale kestvuslennus anetanud pronksist võitjakuju marmoralsel. Pääle kolme auhinna antakse tasuahindu: kaubamaja J. Kodrese poolt anetatud lauakell ja T. Õhuasj. Ühingu poolt väike karkas, täitesulepää ja märkmete raamat. Kõik need auhinnad on individuaalsed, seega võidetavad kohe jäädavalt.

Võistlustest osavõtutingimused:

Võistelda võivad noored, kes sündinud pärast 1. maid 1914. a., omavalmistatud lennukmudelitega, kusjuures vanemate suusõnal nõuanne on lubatud.

Lennukmudelid stardivad käelt, algtõuge lubatud.

Võitjateks tunnistatakse: kelle lennukmudel võistluslennul pikema kauguse stardijoonelt ristjooneliselt eemale lendab ja kelle lennukmudel kauem aega õhus püsib. Selleks korraldatakse igale mudelile kuus lendu: kolm esimest kauguse määramiseks ja kolm järgmist kestvuse määramiseks. Lõppresultaadi saavutamiseks võetakse arvesse lennu suuna täpsus ja korrap. maandumine.

Võitjad määratakse kindlaks punktide järele: 25 meetrit annab 10 punkti, iga meeter üle selle või alla selle annab punkti juure või tõmbab punkti maha. Kestvuslennu 10 sekundit annab 10 punkti ja iga sekund samuti punkti juure või maha. Stardipunktist stardijoonele tõmmatud perpentikulaarist kõrvalekaldumist 25 m. kaugusel kuni 5 meetrit ei arvestata, iga järgmise 5 meetrit arvestab 2 punkti maha. Maandumised kuue lennu kestel märgitakse: üle poole korralikkude maandumiste juures saab 2 punkti juure, korrupte puhul 2 punkti maha.

Arvestades ka vanemate mudeli ehitamise huvi, toimub koos noorte võistlustega lennuvõistlus üle 18 a. vanadele mudelite ehitajale. Neile antakse üllatusauhinnad, samuti võivad üllatusauhindade osaliseks saada ka noorte lennuvõistluse auhindade saajad hindamistoimkonna ettepanekul.

Võistlustel esinevad ka Soome noored, „Suomen Nuorison Ilmailuliitto“ liikmed, kellega vastavaid läbirääkimisi pidanud Noorkotkaste peastaabi ülem ja milliste läbirääkimiste tulemusena Õhuasjanduse ühing võis läkitada kutse Soome sõpradele. Nii avaneb meie võistlajail võimalus näha ka välismaa lennukmudelite ja neid endi tulevasele tööle eeskujuks võtta.

Noored, teil kõigil on võimalus võistlustest osa võtta ja võistlusi näha, sest kõigile noortele on võistlusele pääs tasuta. Ärge jätke tulemata, sest huvi järele, mida teie ilmutate, otustatakse ju seda, kuidas õhuasjandust noortele kättesaadavaks teha. Kindlasti järgnevad ka uued võistlused tulevasil aastail, ja agaramaile avaneb nende kaudu edasipääs vastavaile, lennuasjandusega seoses olevatele ettevõtetele ja kursustele.

Skaut J. Parijõgi.

Kui Lembitu hommikul ärkas, oli esimene mõte: täna on skautide kevadpüha. Selleks oli juba enam kui nädal ettevalmistusi tehtud ja temagi oli olnud ametis kõik vabad silmapilgul. Kava oli tal teada: esiti paraad turuplatsil, siis aktus gümnaasiumi saalis, õhtul lõkketuli linna taga lepikus. Aga kõige tähtsam oli see, et aktusel pidi jagatama hoolsusmärke. Kas saan? See mõte oli teda kiusanud kõik need päevad.

Ta oli kogu aasta piinlikult püüdnud täita kõiki skautide seadusi, eriti neid raudseid seadusi. Oli olnud hoolas õppiija, õiendanud eduga kõik skaudi-esamid. Ainult üks asi vaevatas ta südant: mineval sügisel, kui näituseplatsil oli korrapidajaks, sai vanemalt hooletuse pärast laituse. Ta oli värava ees nõõri hoidmas, et rahvas ei tungiks kassa ette, vaid läheks määratud teed. Hoidis kogu aja hoolasti, kuid siis tuli linna tagant lennuk, hakkas tiirlema näituseplatsi kohal ja heitis alla reklaamlehti. Seda jäi ta vaatama, unustas kohustused, laskis nõõri maha kukkuda, nii et rahvas tormas läbi. Siis tuligi vanem ja laitis teda. Pärast ta tegi küll jälle hääd, leidis turult rahakoti ja viis politseisse. Kuid vanem seda ei tea, sest õige skaut ei tohi rääkida oma heateost. Ja kui teakski — kas kaaluks see üles tema hooletuse?

„Mis sa arvad, ema, kas ma peaksin täna saama hoolsusmärke?“ küsis ta emalt, kui see tõi talle puhta skaudipluusi ja kaelarätiku.

„Ei tea. Mis sa ise arvad? Kas oled olnud hoolas, siis ehk saad?“ arvas ema.

„Siis saaksin kindlasti, kui nad üht asja teaksid.“

„Mis asi see on?“

„See on üks heategu, aga maa ei tohi seda öelda, sest õige skaut ei kiitle oma heagetudega.“

„Vaata aga, vaata,“ naeris ema ja läks kööki talitama.

Kui Lembitu läks kogumikohale, oli tal kogu tee üks ja sama mõte: kas saab hoolsusmärke või ei saa?

„Oot-oot, katsume ennustada,“ lausus ta mõttes. „Loeme ära selle suure maja aknad: kui on paaris arv, siis saan; kui paaritud, siis ei saa.“

Ta peatus maja ees ja luges: „Kaks, neli, kuus... kümme, kaksteist — paaris arv! Saan! Aga ei — ukse kohal on ju veel üks aken — kolmteist. Ei saa, ei saa... ma arvasin kohe. Ja kolmteist on veel õnnetu arv — kindlasti ei saa.“

Pärast luges veel telefoni-poste, neid oli Pika tänava nurgani küll paaris arv, aga kas see midagi tähendab, kui esimene ennustamine andis kolmteist.“

Paraadil seisis ta liikumata ja sirgelt nagu post. Kas peaks vanem märkama, kui tubli skaut siin seisab? Kui saaks veel viimisel silmapilgul, kas või siinsamas paraadil midagi niisugust teha, mida kõik näeksid... Kui nüüd tuleks tänava nurga tagant peru hobune kahe naisterahvast sõitjaga... Kõik kokkukõksid, ega mõistaks midagi peale hakata, tema aga tormaks kõrvalt — nii nagu on öeldud skaudi käsiraamatus —, jookseks mõne sammu hobusega kaasa, siis haaraks kinni tugeva käega hobuse suu kõrvalt, peataks hobuse, päästaks sõitjate elu ja taltsutaks selle peru... Kõik näeksid seda, tal poleks vaja endal oma teost kõnelda. Siis saaks ta kindlasti hoolsusmärke. Niisuguseid sõitjaid aga ei tule. Kuid suvel läheb ta kindlasti ujumiskursustele, õpib päästma uppujaid, siis päästab nii mõnegi inimese elu ja saab tuleval aastal koguni elupäästmise märke. Olgu pealegi, ta ei tahagi tänava seda hoolsusmärki...

Seal tuligi peavanem ja paraad algas. Nüüd unustas Lembitu oma kurvad mõtted ja sammus mehiselt peavanema eest läbi.

Pärast paraadi koguneti kohe gümnaasiumi saali, kus peeti aktus. Lembitu hoidus teiste taha seina ääre ja uskus kindlasti, et tema hoolsusmärke ei saa. Poleks ta sügisel näituseaias värava ees lennukit vaatama hakanud ja nõõri maha langeda lasknud, siis ehk oleks saanud, aga nüüd küll ei saa.

„Pole viga,“ lohutas ta ennast mõttes, „küllap peatan kord lõhkuva hobuse või päästtan uppuva lapse. Siis saan elupäästmise-märke, ja see on palju enam väärt, kui hoolsusmärk. Tubli skaut olen ikkagi: leidsin rahakoti, viisin ausasti politseisse ega vaadanudki koti sisse... Ja sellest hääteost pole rääkinud kellelegi, nagu õige

skaut kunagi, isegi ema ei tea."

Vanem pidas kõne. Siis loeti ette ülendused. Lõpuks siis hakati jagama hoolsusmärke. Lembitu surus enese kõvasti vastu seinale, pitsitas huuled kokku ja kordas mõttes:

"Ole nüüd vahva, Lembitu, ole vahva!"

Vanem hüüdis nimepidi poisse ette, päalik jagas märke.

"Ole vahva, Lembitu, ole vahva!"

Kelle nime hüüti, see kargas kohe kohalt nagu vedrudel ja läks pool joostes ettepoole. Rudolf Piir, Henn Kõivumägi, Anton Rooba... Siis Rooba poisile antakse ka märk! Mõeldagu ometi! Nimestik lähenes lõpule, Lembitu tegi südame külmaks — veel mõni poiss, ja siis on lõpp. Ta sulges silmad...

kuid samas kuulis oma nime: Lembitu Saar. Kas hüüti tema nime, kas hüüti tõesti tema nime? Ta ei usaldanud kohalt liikuda.

"Kas Lembitu Saar on siin?" hüügati teistkorda üle saali.

"Mine, Lembi!" tõukas teda naaber.

"Jah!" hüüdis Lembitu. "Siin." Ta hakkas rühkima ettepoole ja tundis äkki, et saal oli läinud palju rõõmsamaks ning valgemaks. Naeratades ulatas päalik talle märgi...

Pärast aktust jooksis Lembitu koju, nii kuidas jalad võtsid. Juba ükselt hüüdis:

"Ema, sain ikkagi hoolsusmärgi! Ei sellest olnud midagi, et sügisel hakkasin vaatama lennukit ja nõõri lasksin maha kukkuda!"

Kergejõustiku taimelavast võrsub uusi „tammesid“.

Pilk tagasi õpilaste spordi-hooajale.

Koolinoorsugu on olnud taimelavaks, millest võrsunud suurem osa meie väljapaistvaid kergejõustiklasi. Juba kümne aasta eest, kui eesti sport esimest tõusuaega läbi elas, kuulus rida paremaid kergejõustiklasi koolipoiste hulka. Ja milline pinevus valitses tookord Tallinna-Tartu linnade võistlusel, kus päälinna koole esitas rahvusvahelise kuulsusega V. Ever, tartlaste lemmikuteks olid aga trefneristid E. Neumann ja H. Kolk, Tartu tolleaegsed paremad. Need esimesed pioneerid keskkooliõpilaste keskel on juba kadunud meie spordiaarenil, kuid järgmised aastad on annud samast keskkonnast eesti spordile uusi nimesid, kes viinud meie spordikuulsuse uuesti väljapoole kodumaa piire. Viimastest tuleks nimetada meie hiljutisi „kolme musketääri“ Gustav Suled, Arnold Viidingut ja Nikolai Feldmanni, kes aluse pannud oma sportlasele tegevusele juba keskkooli pinke nühkides.

Möödunud hooajale tagasi vaadates torkab silma rida koolipoisse, kes

TÖOTAVAD TÕUSTA

lähematel aastatel eesti paremate sportlaste perre, kuhu üksikuid aga juba praegugi võib arvata. Tallinna Kaarli gümnaasiast Kuuse on saksa soost eesti hüppemeistrile Gert Schmidtile kardetavaks konkurendiks oma korduvate 1,80 meetriste hüpetega ning ka Tartu trefnerist Marks võib hirmu teha oma hüppemeistrile narvakast-tudengile Nik. Küttisele. Lisaks sellele on lennutanud Marks kerget ketast üle 47 meetri, mis näitab poisi andekust ka heidete alal. Marksist loodetakse palju,

Järgmisel päeval, s. o. 29. mail, olid ühised pidustused kodutütardel ja noorkotkastel, mis algasid rongikäiguga Tartu tütarlaste gümnaasiumi õuest Tallinna tänava spordiväljale, kus olid korraldatud võistlusmängud. Keskkoolide kodutütred esinesid rahvatantsudega ja algkoolide rühmad mitmesuguste võistlusnumbritega.

Pärast suve-vaheaega ühendu-

kui ta aga ennast vaos peab spordinõuetele vastavalt.

KOOLINOORSOO PAREMAKS SPRINTERIKS

möödunud hooajal oli aga tallinlane Knuut, kelle 11,5 sekundit oli kehvas sprinterite peres üheks paremaks tagajärjeks. Kui jooksjatest juttu teha, siis ei tohi kahe silma vahele jätta ka tartlast Pulka ja viljandlast Västriku. Pulk kiirustas kevadel veel paari rekordit parandada, teades, et see võimalus suve vaheaja algades talle igavesti kaob, kuna ta juba sügisel Helsingis üliõpilaskonna aukaitses soomlaste ja lätlaste vastu ning viimast tudengkonna esivõistlustel korporatsioonitserklis verivastse rebasena jooksurajale ilmus. Viljandi „spordiimel“ Västrikul polnud aga tänavu nii väga „imede“ aasta ja mees ei näidanud sel hooajal tõusu, ennem küll mõõna. Ent mõõnale võib järgneda veel tõus.

KA VALGAL OLI OMA ÜLATUSMEES

koolipoiste hulgast. See oli 17 aastane Viktor Uibo, kes kerget oda lennutanud 56,30 meetrit, mis näitab, et Valga võib anda kuulitõukemeistritele lisaks ka häid odamehi. Ent veel parema odaheite tagajärjega üllatas mõne nädala eest Haapsalu ühisgümnaasiumi õpilane Bernhard Teng, kes saavutas kergeodaga 57,85 m. Teng on Uibost paar aastat vanem ja temast loodetakse uut meest meie odaheitjate perre. Ta heitis ka kerget kuuli üle 14 meetri. Vähem väljapaistvad olid aga Virumaa poiste võistlused, Rakveres ja Narvas õpilaste tagajärjed ei küündinud sellele tase-

ses uue õppeaasta algusega algasid kodutütred jällegi tegevust: võetakse vastu uusi liikmeid ja kujundatakse uusi rühmi. Asutamisel on iseseisev rühm väljaspool kooli asuvaile tütarlastele, samuti rühmad nooremale algkooli õpilastele 8—10 aasta vanustele, kuna kevadel organiseerimist alustati nendega, kes olid vähemalt 10-ne aastased.

Kodutütarde Tartu ringkonnast.

KODUTÜTARDE TARTU RINGKONNAST.

Jaauanuaris 1932 kinnitati kodutütarde ajutised põhimäärused ja veebruaris alustati Tartus kodutütarde organiseerimist. Kodutütarde organisatsioon on paralleelne noorkotkaste organisatsioonile ja taotleb neidsamu eesmärke, kohandatud vaid tütarlastele.

Tartu ringkonna vanemana töötab Tartu tütarlaste gümnaasiumi juhataja abi prl. S. Pruuden, tema abina pr. E. Laarens. Pääle nende töötavad iga rühma juures pedagoogilisi küsimusi tundvad isikud, tegelikud ja endised õpetajad. V algkooli rühma juures — prl. Marjapuu, VI algkooli juures — pr. H. Masa ja prl. L. Linds, VII algk. j. — pr. E. Rägo ja pr. J. Kogermann, IX algk. j. — pr. J. J. Pohla ja prl. N. Entson, pedagoogiumi algkoolis prl. Michelson ja prl. M. Levatjev, Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi algkooli ja gümnaasiumi juures pr. M. Karro, pr. E. Kilkson, prl. Gern ja prl. Liigand, kommertsgümnaasiumis pr. A. Miller. Tartu tütarlaste gümna. prl. S. Pruuden ja prl. M. Treier, Sageli korraldatakse juhtide nõupidamisi, kus ühiselt läbi arutatakse rühmade töökavad ühenduses metoodiliste ja kasvatuslikkude küsimustega, samuti kõik organiseerimisel kerkivad tehnilised küsimused.

Möödunud õppeaasta lõpul töötasid rühmad veel algkooli ja kolme keskkooli juures, kokku 167 liikmega. (Pedagoogiumi rühm asutati käesoleval sügisel). Rühmad jagunevad salkadeks. Igal rühmal on kodutütarde endi keskel valitud

rühmavanem ja rühmavanema abi, igal salgale salga vanem. Rühmad ja salgad korraldavad töökoondusi, kus ette valmistatakse katsetele, töötades ühtlasi enesearendamise alal. Koonduse kestvus on 1 tund 30 min. Kava on mitmekesine, teoreetilised arutlused ja vestlused vahelduvad laulu, mängu ja võimlemisega. Olenedes käsitletava aine iseloomust korraldatakse vahete-vahel koondusi, mis on pühendatud ühele küsimusele, sellistena on seni korraldatud esimese abi ja keedukursusi. Kevadeks suudeti teha ära niipalju, et osa kodutütred võis õiendada IV järgu katse, mis võimaldab piduliku töötuseandmise ja vormikandmise õiguse.

Pühalik töötuseandmine toimus E. N. K. S. tütarl. gümna. saalis laup. 28. mail. See sündmus väärrib seda rohkem tähelepanu, et siin andsid töötuse esimesed kodutütred üldse, kuna pääle Tartu keegi teistest linnadest pole veel suutnud seda teha. Selleks puhuks olid Tallinnast siia sõitnud Naiskodukaitse Keskjuhatuses esinaine pr. M. Raamot ja kodutütarde instruktor pr. Juhani. Teiste aukülalistena võtsid osa pidulikust koondusest Noorkotkaste Tartu ringkonna vanem koolinõunik hr. J. Lang ja päalik hr. Eglon, samuti kõikide Tartu Noorkotkaste staabid vennasorganisatsioonide esindajaina.

Esimeste kodutütardena andsid sellel pidulikul koondusel töötuse 92 kodutütart. Meeleolu koondusel oli ülev, milleks eriti kaasa aitasid külaliste südamlükud tervitused ja kaunistatud ümbrus.

„Õpilaste“ märgib siinkohal iga nädala kohta ette nende maailma suurkuulsuste, samuti eesti tähtsamate tegelaste ja vaimukangelaste nimed, kelle sünni- või surmapäevad langevad vastavale päevale, andes seejuures ka lühikese ülevaate nende elust, tegevusest ja tähtsusest. Tähelepanuväärsemate tähtpäevade puhul võtab „Õpilaste“ ka pikemalt teatava isiku kohta sõna.

„Õpilaste“ lugeja kohustuslikuks ja meelepäraseks ülesandeks jääb aga iga isiku sünni- või surmapäeva kuidagimoodi mälestada. Kas lugeda või vaadelda ta teoseid, neist midagi ette kanda, tutvuda pikemalt ta elu ja tegevusega, pärida õpetajalt või mõne teise käest laaulatus- lüsimaid andmeid ta isiku kohta,

võtta ette rännak ta mälestusemetete juure, teha (kui võimalik) külastada selle isiku koju, koguda uusi mälestussugemeid temast rahva suust, riputada selleks päevaks klassi- või oma korteriseinale pilt jne. Mälestatava juubelpäeva puhul tuleb aga korraldada tingimata ühine aktus, kõnekoosolek või mälestusõhtu kooli õpilaskonnas või laiemaski ulatuses, kuhu, kui see on teostatav, tuleb kutsuda ka mälestatavale isik; vastasel korral tuleb saata talle teavitustelegramm või õnnesoov-läkitus. Noored on harilikult ise väga leidlikud säärastes asjades, mispärast ei tarvitse siinkohal hakata täies ulatuses loetlemagi kõike seda, mida võiks ette võtta teatavate mälestuspäevade puhul. Et oleks kohe käepärast mälestatava pilt, tuleks aegsasti teha väljalõikeid ajalehist, ajakirjast ja mujalt. Samuti tuleks koguda alati igasuguseid kättesaadavaid mälestusemehide tähtsamaist isikuist. —

„Õpilaste“ avaldab häämelega oma veergudel õpilaste kirjutisi mälestatavate isikute kohta, nende külastamiskirjeldisi, seniilmumata andmeid nendest jne., jne.

Elu on üürrike, kuid mälestused

mele, kui mujal linnades, välja arvatud vast Rakvere ühiskoolnasiasti Suubani 4 min. 31 sek. 1500 meetris.

ÕPILASSPORTLASTE VÕIMETE ÜLDINE TASE

on tunduvalt tõusnud. Kaugushüppes on tavaline üle 6 meetri hüppamine. Nii on Kuuse saavutanud ligi 6,50, Tartu seminarist Jürgenson umbes sama palju ja kolmikus isegi 13,50, tartlane Pill on hüpanud 6,30, samuti on ületanud 6 m tartlane Illi ja viljandlane Västriki ning veel tartlane Järvison. Kerget kuuli on tõuganud rida mehi üle 15 m. Eriti tuleks ära märkida tartlane Illi ja Veberi tagajärgi, kes linnade võistlusel Tallinnaga saavutasid kaksikvõidu üle 15 m heidetega.

Nagu üldspordi liikumises nii ka kooliõpilaste keskel, on kujunenud

KERGEJÕUSTIKU TUGEVAMAKS KANTSIKS TARTU,

kes linnadevõistluse Tallinnaga võitis 92 : 87. Pole kahtlust, et

Tartu veel suurema ülekaaluga võib võita praegu kõik teised linnad. Linnadevõistlust pidasid ka Valga ja Viljandi koolipoisid, kus valklased võitsid 57 : 52. Tartu seminar tegi seisiva võistlusretke Rakverre, kus võitis sääse seminari 58 : 52. Sellega on võitnud Tartu tervel rindel.

Mõnel pool õpetajate ringkondades

ON ASUTUD HALVAKSPANNEVALE SEISUKOHALE KERGEJÕUSTIKU SUHTES,

sest see viivat rekordspordile. Ent milline spordiharu paremuse pärast võistlemisele välja ei lähe? Eksitakse, kui arvatakse, et võimlemine pole ka omamoodi rekordspord. Kui võimlemises üks püüab paremini teha kui teine, siis on see ka omajagu rekorditamine, mis aga kergejõustikust lahku läheb vast ainult selles, et võimlemises pole see rekorditamine mõõdetav sekundite ja sentimeetritega, nagu kergejõustikus. —iks.—

õilsatest ja suurtest tegudest püsivad igavesti. Olgu noorus teadlik kõiges selles ja tähelepanelik igale vajalikule nähtusele. Siis väärub ta auga erksa ja vaimuvärske nooruse nime.

8. oktoober: Rembrandt'i 263. surmapäev.

Rembrandt (täie nimega: Rembrandt Harmensz van Rijn ehk Ryn), hollandi maalikunstnik, sündis 15 juulil 1606 Leidenis, elas 1631. a-st Amsterdamis, suri 9. okt. 1669. — On järele jätnud ligi 500 mitmesugust õlimaali piibli ja ajaloo ainetel, maastikupilte, portreid, gruppkujutisi ja rea etsimistööid. Ta maalid on maailmakuulsad ja otse haruldaset hinnas. Tema parimaks maaliks peetakse „Jeesus ja Emmause jüngrid“, populaarseim on „Õvalve“. Pikemalt Rembrandt'ist lugeda: M. Laarman: „Rembrandt“, 9. oktoober: Verdi 119. sünnipäev, Cervantese 385. sünnipäev.

Giuseppe Verdi, itaalia helikunstnik, sünd. 9. okt. Roucole'is, elas Milanos ja hiljem maal oma mõisas Busseto lähedal; suri Milanos 27. jaan. 1901. On loonud maailmakuulsaid oopereid, nagu „Ernani“, „Rigoletto“, „Trovatore“, „Traviata“, „Aida“, „Othello“, vaimuliku sisuga kirikumuusikat j. m.

Miguel de Cervantes Saavedra, hispaania kirjanik, sünd. 9. okt. 1547 Alcalá de Henaresi linnakeses, võttis osa sõjaväeteenistusest, oli Alžiiri röövlite juures vangis, elu lõpu poole toimis riigi maksudekogujana ja kirjanikuna; suri 23. apr. 1616 Madridis. Peale luuletiste ja novellide on ta kirjutanud suure romaani „Don Quijote“, mis parima ja ühtlasi viimse rüütliromaanina on omandanud maailma kuulsuse.

10. oktoober: Fridtjof Nansen'i 71. sünnipäev, Aleksis Kivi 98. sünnipäev ja Aug. Kitzbergi 5. surmapäev.

Fridtjof Nansen, põhjamaade uurija ja zooloog, sünd. 10. okt. 1861 Norra päälinna Kristiaania (praegu Oslo) lähedal. On korraldanud kolm suurt põhjamaade uurimise ekspeditsiooni, nimelt Gröönimaale, Siberi rannikule ja Norra-Gröönii vahelisele jäämerele. Oli professoriks Kristiaania ülikoolis ja saadikuks Londonis. Suri 13. mail 1930. — Ta põhjamaade uurimusteostest on tähtsaim „Öös ja jää“, mis lühendatult ilmunud ka eesti keeles.

Aleksis Kivi, soome kirjanik, sünd. 10. okt. 1834 Helsingi lähedal Nurmijärvel; jõudis õpinguis ülikoolini, toimis peamiselt kirjjanikuna, veetes oma elu lõpp-päevad suure ainelises kitsikuses ja vaimses poolhämäruuses; suri 31. dets. 1872. a. Helsingi haiglas. — On kirjutanud näidendeid ja jutustavaid teoseid. Näidendeist on tähtsaim „Nõmmekingsepad“, jutustavaist teostest — romaan „Seitse venda“, mis on pääsnud ka maailmakirjandusse. — Pikemalt A. Kivist „Seitse venda“ eestikeelse tõlke eessõnast ja V. Tarkiaini eesti

keelde tõlgitud uurimusteoses „Aleksis Kivi“.

August Kitzberg, eesti jutu- ja draamakirjanik, sünd. 27. dets. 1855 Laates Pärnumaal, teenis Karksis, Kuramaal, Riias ja Tartus kihelkonnakohtu notarina, vallakirjutajana ja ametnikuna eraettevõtetes; suri 10. okt. 1927. a. Tartus; maetud Tartu-Maarja kalmistule, kus ta hauda ehib kunstn. J. Koorti poolt valmistatud hauailustis ja rinnakuju. — On kirjutanud kuulajutte (nagu „Veli Henn“, „Hennu veli“, „Püve-Peetri riukad“), vesteid („Tiibuse-Jaagu kirjad“) ja parimaid eesti draamasid („Tuulte pöörises“, „Libahunt“ j. t.). Pikemalt lugeda A. Kitzbergist M. Sil-laotsa ja B. Linde sellekohastest esseedest.

11. oktoober: Heinrich Bauer'i 5. surmapäev ja Julius Kuperjanovi 38. sünnipäev.

Heinrich Bauer, eesti haridustegelane, sünd. 30. juulil 1874. a. Paines, toimis gümn. õpetajana ja koolidirektorina Tartus, Varssavis, Tallinnas, oli haridusministriks ja Riigikogu liikmeks, andis välja kooliraamatuid (saksa autoreid eesti koolidele); suri 11. okt. 1927 Tallinnas.

Julius Kuperjanov, eesti vabadussõja kangelane, sünd. 11. okt. 1894 Pihkva kub. Venemaal, kasvas üles Lalli veskis Tartumaal, õppis Tartu seminaris, astus kooli lõpetamise järele sõjaväeteenistusse, võttes osa maailmasõjast ja eriti eesti vabadussõjast; sai surmavalt haavata Paju lahingus ja suri 2. veebr. 1919. a. Tartu haiglas. Maetud Tartu-Maarja kalmistule, kus ta hauda kaunistab uhke monument.

12. oktoober: Anatole France'i 8. surmapäev.

Anatole France (õige nimega Thibaut), prantsuse kirjanik, sünd. 16. apr. 1844 Pariisis; oli senati raamatukoguhoidja, akadeemia liige, kirjanduslik kriitik, peamiselt aga kirjanik, avaldades luuletisi, novelle, jutustisi, romaane; suri 12. okt. 1924. — Eesti keeles ilmunud lühemaid novelle ja romaane „Jumalad janunevad“ ja „Thais“.

14. oktoobril: G. H. Schüdlöffel'i 134. ja Konrad Mäe 54. sünnipäev.

Gustav Heinrich Schüdlöffel, eesti vanemaid kirjanikke, sünd. 14. okt. 1798 Jõelähtmes, Tallinna lähedal, oli Tallinnas doomkooli inspektoriks ja Jõelähtme kirikuõpetajaks, kus suri 8. dets. 1859. — Avaldas eesti keeles rea tõlkeid ja kogus ka rahvaluule sugemeid; võttis esimesena tarvitusele E. Ahrens'i (praeguse) kirjaviisi.

Konrad Wilhelm Mägi, eesti maalikunstnik, sünd. Uderna mõisas Tartumaal; õppis Peterburis, Helsingis, Pariisis ja mujal; oli kunstikool „Pallase“ juhatajaks Tartus, kus suri 15. augustil 1925. — On järele jätnud hulga õlimaale, millest parimad ta maastikud. — Pikemalt lugeda R. Paris'e teosest „Konrad Mägi“.

Hei, poisid, plikad ja kõik!

Vaat see on käre, et nüüd saame meiegi oma hääle, saame iga nädala korra kokku

ja võime jutud maha rääkida. Kas teate, ma olen nüüd hiigla suur nina: „Õpilaste“ toimetuse sekretär ja ropaganda päalik. Mina nüüd kõik need asjad siin toimetan ja jutti ajan.

Olen välja töötanud niisuguse plaani, kuidas igal iseteadlikul õppuril on võimalik kogu sajatuhandelise õppuriperega meie lehe kaudu kontakti astuda. Et meie hääle ulatuks iga õppuri kõrvu, et saaksime oma püüded ja liikumised ülemaaliselt teatavaks teha ja tegevuse kooskõlastada, seks asutame väikesed 2—5-liikmelised lugemisringid. Üks jääb muidugi juhatajaks, kes kogub liikmeharad, annab tellimise koolijuhatajale, määrab lugemisjärjekorra ja vastutab ringi väikese varanduse, endiste numbrite eest. Osavõtt 5-liikmelisest õpilasingist teeb nädalas kulu 1 sendi. Kas peaks selle 1 sendi kokkusaamine mõnele raskusi tegema? Ei mina seda usu. Raskused on

selleks, et neid võita, ja täismehlele ei tee ükski asi raskusi.

Usun ja loodan, et tuleval ja igal järgmisel laupäeval kohtame üksteist priske tervise juures.

Teie koolitööle jõudu ja edu soovides, jään täies sõpruses

Teie

Vandismäe Endu,

„Õpilaste“ toimetuse sekretär.

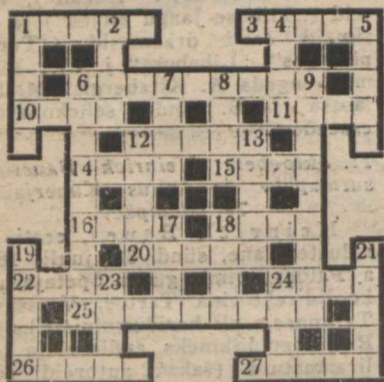

KÜMBLUSSEEP
PUHAST SEEPI 85%, KAAL 200 GR.
A. FREDERKING, TARTUS

ARVA
MÕISTA,
MÕISTA.

Hindmõistafais nr. 1.

Vasemalt paremale:
1. Eesti luuletaja ja näitekirjanik.
3. Tähtis koosviibimine koolis.
6. Venemaa linn.
10. Sõjavägede peatuskoht.
11. Linn Lätis.
12. Spordiriist.
14. Meeldiv omadus.
15. Millegi pääl edasilikumine.
16. Vähipüügi abinõu.
18. Ümmargune asi.
20. Veresoon.
22. Jala osa.
24. Kõva kõne.
25. Ruttav, äge toimetus.
26. Vankri osa.
27. Kõikvõimas vaim.

Ült alla: 1. Naisterahva nimi.
2. Tõuvili.
4. Saadakse niitmisel.
5. Viljaiva koor.
6. Rooma sõjaväelane.
7. Peipsi siig (kala).
8. Ohutaoline keha.
9. Kus teeb õpilane tihti vigu.
12. Meesterahva nimi.
13. Isik, kellega seltsitakse.

17. Leidub korstnas ja truupides.
18. Kõne-elund.
19. Sügisliil.
21. Esimene inimesi maailmas (piibli järele).
23. Sammalsoo.
24. Kuivanud (mulune) rohi.

Lahendised saata hiljemalt 17. oktoobriks „Õpilastele“ toimetusele (Tartu, Ülikooli tän. 21). Õigete lahendajate vahel loositakse välja avalikult „Postimehe“ saalis (Tartu, Ülikooli tän. 21) 19. okt. kl. 16 huvitav raamat „Heidi“. Lahendajail tuleb lisada ligi oma aadress ja nimi.

Peitepilt.

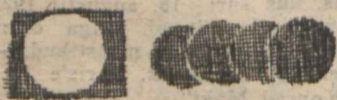

Kus on vend ja õde?

Käsitöö nurk.

Kuidas teha sullepuhastaja.

Peeter kiskus näppudega karvakest sulle lõhe vahelt. Muidugi tegi ta näpud seejuures tindiseks. Minni aga pühkis oma sulge alati sullepuhastajaga. Selle tegemine pole sugugi keeruline. Lõika paberist sõõrike.

Pane see riidele ja lõika selle ääri mööda riidest välja neli sõõrikest. Lao need kõik päalistikku üksteise otsa ja õmble

nelja pistega keskelt kokku. Niidi otsad seo sõlme.

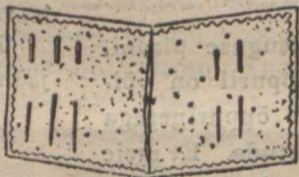
Nõelaraamat.

Nõel ranitsas. Nõel pluusis. Nii pole sünnis nõela kanda. Nõel võib tungida kehasse.

Lapsed hakkasid koolis õmblema. Seks oli vaja nõelu. Millega neid kaasas kanda? Klass otsustas õmmelda nõelaraamatud.

Kõik varustusid paberiga lõigete jaoks, papiga raamatu kaanteks ja riidega, millest pidid tulema raamatulehed.

Klass asus tööle. Esmalt lõigati paberist nõelaraamatu lõige. See pandi riidele. Nüüd lõigati käärdega lõike ääri mööda paras riidetükk välja. See paigutati papile ja õmmeldi kolme pistega keskelt papi külge nagu kaustik kaante vahele.

Siis ta murti keskelt (õmbluse kohalt) kokku nagu raamat ja torgiti nõelu täis. Kaanele kirjutatakse igaüks oma nime.

Uusi „Pääsukese“ näidendeid:

J. Oro: **Tuhkatriinu**. Lastenäidend 3 vaat. Hind 25 senti.
H. Tõnnov: **Laisk-Liisi**. Lastenäidend 1 vaat. Hind 25 s.
H. Tõnnov: **Eksinud**. Jõulunäidend 1 vaat. Hind 25 senti.
Ladu: TALLINNAS „PAEVALEHE“ ja „TÖÖKOOLI“, TARTUS „POSTIMEHE“ raamatukaupluses.

Tegev ja vastutav toimetaja: **M. Nurmik**. Väljaandja: K. k/Ü. „Tõõkooli“. Talitusjuht: **Verner Knsk**. E. K. Ü. «Postimehe» trükk. Tartu, 1932.

Küsimusi ja vastuseid.

Paljud juba teavad, kuidas see asi käib. Keegi esitab mingi huvitava küsimuse, millele kogu lugejaskonnast tuleb vastuseid musttuhat. Soovitav, et iga vastaja esineks mingi varjunime all. Sellest kujuneb siis lõbus maskeraad. Toimetus töötab need vastused läbi, järjestab ja avaldab järgmises numbris. Tuleb ainult silmas pidada, et vastused (ja ka muu kaastöö) oleksid kirjutatud ühele – üljele.

Toimetus esitab vastamiseks järgm. kaks küsimust:

1. Mis kino mulle pakub?
2. Missugune eesti kirjanik meeldib mulle kõige enam?

Vastused saata 17. oktoobriks toimetusele, aadr.: Õpilasteleht, Tartu, postkast 8.

Et odavam tuleks, võiks terve kooli (või klassi) vastused saata ühes ümbrikus.

Vahelduseks nooruse vallatusile.

Jüts räägib:

„Ei taha enam tänavanurkadel kullimängu... ega uksekellasid kõlistada, nendest sõpradest olen juba tüdinenud“...

Nüüd lähen kohe

„POSTIMEHE“ ärisse, sääal on väga palju raamatuid, lastelehti, reisi- ja seiklusjutte ja kõike ja hinnakiri antakse päris ilma rahata.

Selle raamatu, mis õpetab lennuki ehitamist, ostan kohe, siis veel hakkasid taiduriks, ühe ilusa joonistus-ploki ja selle väikese värvikarbi ja värvipiiltsid ostan kah, skaudi ja noorkotka käsiraamatuid ja märke igasuguseid, praegu veel ei tea otsekohe, mis kõike tegema hakata, aga uulitsapoisiks enam küll ei jää“...

Noored
ärisõbrad!

Noored
ärisõbrad!

Teadke, et vana eesti äri pole Teid ilalgi unustanud, olete alati meie külalistena tervitatud.

„Postimehe“ raamatukopl.
TARTU, SUURTURG 16.

Kooliõpilased!

Laske oma jalanõusid parandada ainult

„FLAMINGO“ kiirparandustöökojas

Tartus, Riia tän. 4, telefon 210, siis hoiate kokku oma vanemate raha. Teile alati hinnaalandus.